(सूचनाको हकसम्वन्धी ऐन, २०६४ को दफा ५(३) तथा सूचनाको हक सम्बन्धी नियमावली, २०६५ को नियम ३ बमोजिम सार्वजनिक गरिएको)

२०८० साल माघ १ गते देखि २०८० साल चैत्र मसान्त सम्म सम्पादित प्रमुख क्रियाकलापहरु

(स्वतः प्रकाशन)

नेपाल सरकार

सङ्घीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय

सिंहदरवार, काठमाडौ

फोन: ०१-४२००३०६ इमेल: it.section@mofaga.gov.np

२०८१ बैशाख १२

२०८० साल माघ १ गते देखि २०८० साल चैत्र मसान्त सम्म सम्पादित प्रमुख क्रियाकलापहरु (स्वत: प्रकाशन)

प्रकाशक: नेपाल सरकार
सङ्घीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय
स्थानीय तह क्षमता विकास महाशाखा
सूचना तथा प्रविधि शाखा

फोन नं.: ०१-४२००३०६

वेवसाइट: www.mofaga.gov.np

इमेल: it.section@mofaga.gov.np

प्रकाशन: २०८१ वैशाख १२

बिषयसूची

क.सं.	विवरण	पेज नं.
१.	मन्त्रालयको स्वरुप र प्रकृति	१
२.	मन्त्रालयको काम, कर्तव्य र अधिकार	२
३.	मन्त्रालयको संगठन संरचना, कर्मचारी संख्या एवं कार्य विवरण	३
४.	मन्त्रालयबाट प्रदान गरिने सेवा	२०
५.	मन्त्रालयका महांशाखा, शाखा र जिम्मेवार अधिकारी	२०
६.	सेवा प्राप्त गर्न लाग्ने दस्तुर र अवधि	२२
७.	निवेदन उजुरी उपर निर्णय गर्ने प्रक्रिया र अधिकारी	२२
८.	निर्णय उपर उजुरी सुन्ने अधिकारी	२२
९.	सम्पादन गरेका मुख्य मुख्य कामको विवरण	२३
१०.	सूचना अधिकारी, प्रवक्ता र प्रमुखको नाम पद	३९
११.	आम्दानी, खर्च तथा आर्थिक कारोबार सम्बन्धी अद्यावधिक विवरण	३९
१२.	मन्त्रालयका सूचनाहरु अन्यत्र प्रकाशन भएको विवरण	४०
१३.	मन्त्रालय/निकायमा परेको सूचना माग सम्बन्धी निवेदन	४०
१४.	मन्त्रालयले गरेको सूचना सम्बन्धी थप कामहरु	४०
१५.	मन्त्रालयले गरेका कार्यक्रम र सो को प्रतिवेदन	४०
१६.	मन्त्रालयले बर्गीकरण तथा संरक्षण गरेका सूचनाको विवरण	४०
१७.	ऐन नियम तथा निर्देशिकाको सूची	४१

१. मन्त्रालयको स्वरुप र प्रकृति

नेपाल सरकार (कार्यविभाजन) (पहिलो संशोधन) नियमावली, २०७४ को अनुसुची- १ बमोजिम सङ्घीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयको स्थापना भएको हो। नेपालको संविधान, २०७२ जारी भएपछि सङ्घीयताको कार्यान्वयन शुरु भएको तथा संघीयताको कार्यान्वयन सँगै सङ्घीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयको भूमिका बढेको छ । मुख्यतया संघ, प्रदेश र स्थानीय तहमा कर्मचारीको व्यवस्थापन, विकास, निर्माण, सुशासन, सार्वजनिक सेवा प्रवाहलाई प्रभावकारी बनाउने जस्ता विषयमा यस मन्त्रालयको भूमिका केन्द्रित रहेको छ।

नेपालको संविधान, २०७२ को धारा २९५ को उपधारा ३ बमोजिम गठन भएका गाउँपालिका, नगरपालिका मिति २०७३।११।२७ देखि लागू हुने गरी ६ वटा महानगरपालिका, ११ वटा उपमहानगरपालिका २७६ वटा नगरपालिका, ४६० वटा गाउँपालिका गरी ७५३ वटा गाउँपालिका र नगरपालिका कायम भएको छ । जनताको अधिकार जनताकै घरदैलोमा पुगेको छ । यस मन्त्रालय अन्तर्गत निजामती अस्पताल, नेपाल प्रशासनिक प्रशिक्षण प्रतिष्ठान, राष्ट्रिय किताबखाना, स्थानीय विकास प्रशिक्षण प्रतिष्ठान गरी ४ वटा विभागिय कार्यालयका अतिरिक्त ७७ वटा जिल्ला समन्वय समिति क्रियाशील रहेका छन् ।
मन्त्रालयको कार्यसञ्चालनका लागि नेपालको संविधान, २०७२ अनुरुप राज्यको निर्देशक सिद्धान्त, नीति तथा दायित्व समेतलाई आत्मसात गरी कार्य गर्दै आएको छ ।

स्थानीय तहको विवरण

जिसस	७७
गाउंपालिका	४६०
नगरपालिका	२७६
उपमहानगरपालिका	११
महानगरपालिका	६
म.न.पा. वडा	१७४
उ.म.न.पा वडा	२३४
न.पा वडा	३११९
गा.पा. वडा	३२१६
जम्मा वडा संख्या	६७४३

स्थानीय तहको शासन सञ्चालन सम्बन्धमा स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ तथा समय-समयमा जारी भएका स्थानीय तह सम्बन्धी विभिन्न क्षेत्रगत कार्यविधि तथा निर्देशिकाले मार्ग निर्देशन गर्दैआएको छ ।

नवगठित स्थानीय तहहरुबाट हुने सेवा प्रवाहमा प्रभावकारिता, गुणस्तरीयता तथा एकरुपता होस् भन्ने हेतु सङ्घीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयबाट विभिन्न नमूना कानूनहरु जारी गरिएको छ ।

२. मन्त्रालयको काम कर्तव्य र अधिकार

नेपाल सरकार (कार्यविभाजन) (पहिलो संशोधन) नियमावली, २०७४ को अनुसुची- २ को देहाय १८ बमोजिम सङ्घीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयको कार्यक्षेत्र देहाय बमोजिम रहेको छ।

- सङ्घ र स्थानीय तह तथा प्रदेश र स्थानीय तहबीचको सम्पर्क र समन्वय
- स्थानीय तहको सङ्ख्या, सीमाना, वडा र केन्द्र निर्धारणसम्बन्धी नीति, मापदण्ड, कार्यान्वयन र सहजीकरण
- विशेष, संरक्षित र स्वायत्त क्षेत्रको सीमाङ्कन र संरचनासम्बन्धी नीति, कानून र मापदण्ड
- राष्ट्रिय दलित आयोग, राष्ट्रिय समावेशी आयोग, आदिवासी जनजाति आयोग, मधेशी आयोग थारु आयोग र मुस्लिम आयोग,
- स्थानीय पूर्वाधार विकास सम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड, प्रविधि विकास र अनुसन्धान,
- पञ्जीकरण र सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरणको अभिलेखिकरण,
- फोहोरमैला व्यवस्थापनसम्बन्धी नीति, मापदण्ड, समन्वय र सहजीकरण,
- स्थानीय तहका पदाधिकारी र कर्मचारीको वैदेशिक भ्रमणसम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड,
- संघीय निजामती तथा अन्य संघीय सरकारी सेवाका निवृत्तिभरण लगायत अवकाशजन्य सुविधासम्बन्धी नीति, मापदण्ड र व्यवस्थापन,
- संघीय कर्मचारी निकायसम्बन्धी कार्य,
- सार्वजनिक सेवा प्रवाहसम्बन्धी नीति, कानून र मापदण्ड,
- सङ्गठन तथा व्यवस्थापन सर्वेक्षणसम्बन्धी नीति, कार्यान्वयन र समन्वय,
- प्रशासनिक सुधार सम्बन्धी नीति, योजना, समायोजन र समन्वय,
- संघीय निजामती सेव र अन्य सरकारी सेवा सञ्चालन सम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड तथा सेवा, समूह र उपसमूहको व्यवस्थापन,
- संघीय निजामती सेवा र अन्य संघीय सरकारी सेवाहरुको व्यवस्थापन संघ, प्रदेश र स्थानीय तहमा समायोजन र अन्तरप्रदेश कर्मचारी समन्वय एवं व्यस्थापन,
- कर्मचारी कल्याण सम्बन्धी नीति, कानून र मापदण्ड,
- संघ, प्रदेश र स्थानीय तहमा रहने पदहरुको दरवन्दी सिर्जना सम्बन्धी नीति र मापदण्ड,
- वढुवा समितिको सचिवालय,
- संघीय निजामती तथा अन्य संघीय सरकारी सेवाका पदाधिकारीहरुको सेवा ,शर्त र सुविधा,

- **संघ, प्रदेश र स्थानीय** तहका कर्मचारीहरुको न्यूनतम शैक्षिक योग्यता सम्बन्धी नीति, कानून र मापदण्ड
- **स्थानीय** तहको सार्वजनिक पदाधिकारीको सुविधा सम्बन्धी नीति र मापदण्ड
- **संघीय निजामती** तथा अन्य संघीय सरकारी सेवाको तालिम सम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड, अध्ययन, अनुसन्धान र विकास
- **सार्वजनिक** पदाधिकारीहरुको क्षमता विकास सम्बन्धी नीति र मापदण्ड
- **प्रशासकीय** अभिलेख र तथ्यांक
- **निजामती** अस्पताल, कर्मचारी प्रशिक्षण प्रतिष्ठान र नेपाल प्रशासनिक प्रशिक्षण प्रतिष्ठान,
- **मन्त्रालय** सम्बन्धी राष्ट्रिय अन्तराष्ट्रिय संघ संस्थासंग सन्धि, सम्झौता, अभिसन्धि, सम्पर्क र समन्वय,
- **मन्त्रालय** सम्बन्धी सार्वजनिक संस्थान, प्राधिकरण, समिति, प्रतिष्ठान, कम्पनी आदिको संचालन र नियमन, राष्ट्र सेवक कर्मचारी सम्बद्ध संघ संस्था
- **नेपाल प्रशासन** सेवा, नेपाल आर्थिक योजना तथा तथ्याङ्क सेवा र नेपाल विविध सेवाको संचालन
- **नेपाल** इन्जिनियरिङ्ग सेवा, सिभिल इन्जिनियरिङ्ग समूहको जनरल उपसमूहको सञ्चालन

३. मन्त्रालयको संगठन संरचना, कर्मचारी संख्या एवं कार्य विवरण

(क) संगठन संरचना

संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयको संगठन संरचना

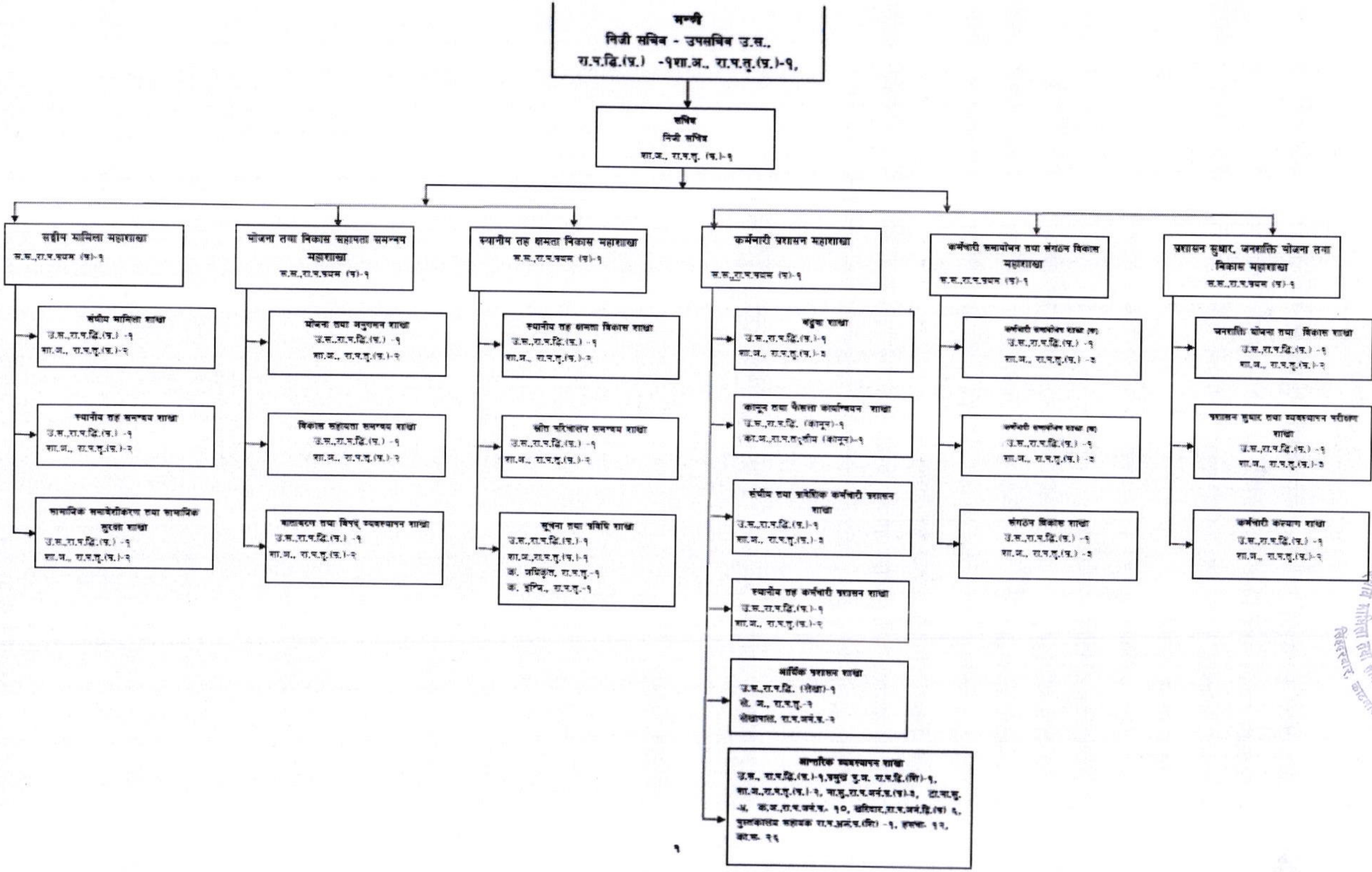

(ख) कर्मचारी संख्या

क.स.	पद	श्रेणी	सेवा	समूह	उपसमूह	कूल दरबन्दी
१	सचिव	विशिष्ट				१
२	सहसचिव	रा.प.प्रथम	प्रशासन			६
३	उपसचिव	रा.प.द्वितीय	प्रशासन	सा.प्रशासन		२०
४	उपसचिव	रा.प.द्वितीय	प्रशासन	लेखा		१
५	उपसचिव	रा.प.द्वितीय	न्याय	कानून		१
६	प्रमुख पुस्तकालय अधिकृत	रा.प.द्वितीय	शिक्षा	पुस्तकालय		१
७	शाखा अधिकृत	रा.प.तृतीय	प्रशासन	सा.प्रशासन		४६
८	लेखा अधिकृत	रा.प.तृतीय	प्रशासन	लेखा		२
९	कानून अधिकृत	रा.प.तृतीय	न्याय	कानून		१
१०	कम्प्युटर ईन्जिनीयर	रा.प.तृतीय	विविध			१
११	कम्प्युटर अधिकृत	रा.प.तृतीय	विविध			१
१२	नायव सुव्वा	रा.प.अनं.प्र.	प्रशासन	सा.प्रशासन		३०
१३	लेखापाल	रा.प.अनं.प्र.	प्रशासन	लेखा		२
१४	कम्प्युटर अपरेटर	रा.प.अनं.प्र.	विविध			१०
१५	पुस्तकालय सहायक	रा.प.अं.प्र.	शिक्षा	पुस्तकालय		१
१६	खरिदार	रा.प.अनं.द्वि.	प्रशासन	सा.प्रशासन		६
१७	टाइपिष्ट	वेग अनुसार	प्रशासन	सा.प्रशासन		४
१८	हलुका सवारी चालक	श्रेणी विहीन				१२
१९	कार्यालय सहयोगी	श्रेणी विहीन				२६
	जम्मा					१७२

(ग) कार्य विवरण

१. सङ्घीय मामिला महाशाखा

१. संघीयता कार्यान्वयनमा आवश्यक समन्वय र सहजीकरण सम्बन्धी कार्य,
२. संघीय शासन व्यवस्था सम्बन्धी अध्ययन, अनुसन्धान तथा असल अभ्यासहरुको आदान प्रदान सम्बन्धी कार्य,
३. संघ र स्थानीय तथा प्रदेश र स्थानीय तहबीचको सम्पर्क र समन्वयसम्बन्धी कार्य,
४. गाउँपालिका तथा नगरपालिकाको संख्या, सीमाना, वडा र केन्द्र निर्धारण तथा हेरफेर र नामाकरण सम्बन्धी नीति, मापदण्ड, कार्यान्वयन र सहजिकरण सम्बन्धी कार्य,

५. विशेष, संरक्षित वा स्वायत्त क्षेत्रको संख्या, सीमाना र संरचना सम्बन्धी नीति, कानून तथा मापदण्ड सम्बन्धी कार्य,

६. पञ्जिकरण र व्यक्तिगत घटना दर्ता सम्बन्धी नीति, कानून, योजना तथा कार्यक्रम कार्यान्वयन तथा समन्वय सम्बन्धी कार्य,

७. स्थानीय तहका पदाधिकारीको सुविधा सम्बन्धी नीति र मापदण्ड निर्धारण सम्बन्धी कार्य,

८. संविधान तथा संघीय कानून बमोजिम स्थानीय तहलाई आवश्यक निर्देशन दिने सम्बन्धी कार्य,

९. प्रदेश र स्थानीय तहबीचको विवाद एवम् समस्या समाधानमा समन्वय र सहजीकरण सम्बन्धी कार्य,

१०. प्रदेश, स्थानीय तह र विषयगत मन्त्रालयसँगको सम्पर्क, सहयोग तथा समन्वय सम्बन्धी कार्य,

११. प्रदेश र स्थानीय तह सम्बन्धी संघीय कानून तथा स्थानीय तहको नमूना कानून, मापदण्ड र ढाँचा उपलव्ध गराउने सम्बन्धी कार्य,

१२. स्थानीय तह सम्बन्धी अभिलेख व्यवस्थापन कार्य,

१३. स्थानीय स्तरमा लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण सम्बन्धी नीति, कानून, योजना तथा कार्यक्रममा समन्वय सम्बन्धी कार्य,

१४.सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण सम्बन्धी नीति,कानून,योजना तथा कार्यक्रममा समन्वय र अभिलेखिकरण सम्बन्धी कार्य,

१५. स्थानीय तहमा सामाजिक परिचालन समन्वय सम्बन्धी कार्य,

१६. राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय संघसंस्थाहरूसँग सम्बन्धित केन्द्रीय परियोजना सल्लाहकार समिति (CPAC) सम्बन्धी कार्य।

१७.राष्ट्रिय तथा स्थानीय गैर सरकारी संस्था सँग सम्बन्धित नीतिगत समन्वय सम्बन्धी विषय,

१८.संघीयता सम्बन्धी राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय अभ्यासहरुको संकलन र प्रचारप्रसार सम्बन्धी कार्य,

१९. संघीय मामिला अध्ययन स्रोत केन्द्र सञ्चालन तथा व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य,

२०.देहायका आयोग, समिति, प्रतिष्ठान, विभाग तथा निकायको सम्पर्क महाशाखाको रुपमा कार्य गर्ने:

-निर्वाचन आयोग

-राष्ट्रिय दलित आयोग,

-राष्ट्रिय समावेशी आयोग,

-आदिवासी जनजाती आयोग,

-राष्ट्रिय महिला आयोग

-मधेशी आयोग,

-थारु आयोग

-मुस्लिम आयोग

-केन्द्रीय पंजीकरण विभाग

-समाज कल्याण परिषद्

-आदिवासी जनजाति राष्ट्रिय प्रतिष्ठान

२१. तोकिएबमोजिमका अन्य कार्यहरू ।

(क) सङ्घीय मामिला शाखा

१. संघ र स्थानीय तथा प्रदेश र स्थानीय तहबीचको कानुन,नीति र मापदण्डसम्बन्धी कार्य,
२. गाउँपालिका तथा नगरपालिकाको संख्या, सीमाना, वडा र केन्द्र निर्धारण तथा हेरफेर र नामाकरण सम्बन्धी नीति, मापदण्ड, कार्यान्वयन र सहजिकरण सम्बन्धी कार्य,
३. स्थानीय तहका पदाधिकारीको सुविधा सम्बन्धी नीति र मापदण्ड निर्धारणमा समन्वय सम्बन्धी कार्य,
४. विशेष, संरक्षित वा स्वायत्त क्षेत्रको संख्या, सीमाना र संरचना सम्बन्धी नीति, कानून तथा मापदण्ड सम्बन्धी कार्य,
५. संघीयता कार्यान्वयनमा आवश्यक समन्वय र सहजीकरण सम्बन्धी कार्य,
६. संघीय शासन व्यवस्था सम्बन्धी अध्ययन,अनुसन्धान तथा असल अभ्यासहरुको आदान प्रदान सम्बन्धी कार्य,
७. प्रदेश र स्थानीय तहबीचको विवाद एवम् समस्या समाधानमा समन्वय र सहजीकरण सम्बन्धी कार्य,
८. प्रदेश र विषयगत मन्त्रालयसँगको सम्पर्क,सहयोग तथा समन्वय सम्बन्धी कार्य,
९. नेपाल सरकारको तर्फबाट सङ्घीय शासन प्रणालीका सम्बन्धमा अन्तर्राष्ट्रिय फोरमहरुमा जनाईने प्रतिवद्धता र समझदारीहरुका सम्बन्धमा सम्बन्धित निकायहरुको समन्वयमा कार्ययोजना वनाई कार्यान्वयन गर्ने ।
१०.स्थानीय तह सम्बन्धी अभिलेख (स्थानीय तहका पदामधकारीको विवरण तथा स्थानीय कानून एवं राजपत्र) व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य,
११.संघीयता सम्बन्धी राष्ट्रिय तथा अन्तरराष्ट्रिय अभ्यासहरुको संकलन र प्रचार प्रसार सम्बन्धी कार्य।
१२.संघीय मामिला अध्ययन स्रोत केन्द्र सञ्चालन तथा व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य।
१३.देहायका आयोग, समिति, प्रतिष्ठान, विभाग तथा निकायको सम्पर्क शाखाको रुपमा कार्य गर्ने
निर्वाचनआयोग
राष्ट्रिय मानव अधिकार आयोग,

(ख) स्थानीय तह समन्वय शाखा

१. स्थानीय तहसंगको सम्पर्क र समन्वय,
२. संविधान तथा संघीय कानून बमोजिम स्थानीय तहलाई आवश्यक निर्देशन दिने बिषय,
३. स्थानीय तह र विषयगत मन्त्रालयबीचको सम्पर्क, सहयोग तथा समन्वय (शाखागत रुपमा तोकिएका कार्य बाहेक),
४. स्थानीय तहहरुबीचको विवाद एवम् समस्या समाधानमा समन्वय र सहजीकरण सम्वन्धी कार्य,
५. जिल्ला समन्वय समितिसँगको सम्पर्क, समन्वय र सहजीकरण सम्बन्धी कार्य,
६. स्थानीय तहसँग सम्बन्धित विषयका राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय संघ,संस्था र सञ्जालसँगको समन्वय सम्बन्धी कार्य ।
७. अभियान मूलक कार्यक्रमको मापदण्ड, नीति समन्वय र सहजीकरण।
८. निजामती बाहेकका स्थानीय तहमा कार्‍यरतअन्यस्थायी कर्मचारीहरुको बढुवा, उजुरी, राय प्रतिकृया सम्बन्धी कार्‍य,
९. संघीय मन्त्रालयबाट स्थानीय तहमा सञ्चालन हुने कार्‍यक्रमहरुको समन्वय र सहजीकरण।

(ग) सामाजिक समावेशीकरण तथा सामाजिक सूरक्षा शाखा

१. पञ्जिकरण र व्यक्तिगत घटना दर्ता सम्बन्धी नीति, कानून, योजना तथा कार्यक्रम कार्यान्वयन तथा समन्वय सम्बन्धी कार्य,

२. स्थानीय स्तरमा लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण सम्बन्धी नीति, कानून, योजना तथा कार्यक्रममा समन्वय सम्बन्धी कार्य,

३. सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण सम्बन्धी नीति, कानून, योजना तथा कार्यक्रममा समन्वय र अभिलेखिकरण सम्बन्धी कार्य,

४. स्थानीय तहमा सामाजिक परिचालन समन्वय सम्बन्धी कार्य,

५. राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय संघसंस्थाहरूसँग सम्बन्धित केन्द्रीय परियोजना सल्लाहकार समिति (CPAC)सम्बन्धी कार्य,

६. राष्ट्रिय तथा स्थानीय गैरसरकारी संस्थासँग सम्बन्धित नीतिगत समन्वय सम्बन्धी कार्य,

७. सकारात्मक विभेद सम्बन्धी नीति एवं मापदण्डमा सहजीकरण,

८. लैंगिक समता तथा सामाजिक समावेशीकण सम्बन्धी स्थानीय, राष्ट्रिय र अन्तर्राष्ट्रिय प्रयास र त्यस्ता संघ संस्थाहरूसँगको सम्पर्क र समन्वय तथा नेपाल सरकारले अन्तराष्ट्रिय रुपमा गरेका प्रतिवद्धता स्थानीय स्तरमा लागु गराउन प्रोत्साहन,सहयोग र सहजीकरण सम्बन्धी कार्य,

९. विकास कार्यक्रममा लैंगिक तथा सामाजिक समावेशीकरणको लेखाजोखा एवम् असल अभ्यासहरुको आदानप्रदान,

१०. बालमैत्री संरक्षण सम्बन्धी कार्य,

११. राष्ट्रिय गैर सरकारी संस्था, सामुदायिक संस्था र उपभोक्ता समूहको संस्थागत विकास, व्यवस्थापन एवं परिचालनमा समन्वय सम्बन्धी कार्य ।

१२. मन्त्रालयको लैंगिक सम्पर्क विन्दु (Gender Focal Point) को रुपमाकार्य गर्ने

१३. देहायका आयोग, समित, प्रतिष्ठान, विभाग तथा निकायको सम्पर्क शाखाको रुपमा कार्य गर्ने:

- राष्ट्रिय दलित आयोग, राष्ट्रिय समावेशी आयोग, आदिवासी जनजातिआयोग, राष्ट्रिय महिला आयोग, मधेशी आयोग, थारु आयोग र मुस्लिम आयोग
- केन्द्रीय पंजीकरण विभाग
- समाज कल्याण परिषद्
- आदिवासी जनजाति राष्ट्रिय उत्थानप्र तिष्ठान

१४. तोकिए बमोजिमका अन्य कार्यहरु

२. योजना तथा विकास सहायता समन्वय महाशाखा

१. स्थानीय पूर्वाधार विकास सम्बन्धी नीति,कानून,मापदण्ड,प्रविधि विकास र अनुसन्धान सम्बन्धी कार्य,

२. फोहरमैला व्यवस्थापन सम्बन्धी नीति,मापदण्ड,समन्वय र सहजिकरण सम्बन्धी कार्य,

३. स्थानीय तहका पदाधिकारी र कर्मचारीहरुको वैदेशिक भ्रमण सम्बन्धी नीति, कानून र मापदण्ड निर्धारण र समन्वय सम्बन्धी कार्य,

४. मन्त्रालयसँग सम्बन्धित राष्ट्रिय, अन्तर्राष्ट्रिय संघसंस्थासँग सन्धि, सम्झौता, अभिसन्धि, सम्पर्क र समन्वय सम्बन्धी कार्य,

५. योजना तथा अन्तर्राष्ट्रिय सहयोग सम्बन्धी नीति, कानून, योजना तथा कार्यक्रम निर्माण तथा समन्वय,

६. संघीय मामिला सम्बन्धी अन्तर्राष्ट्रिय संघ,संस्था र सञ्जालसँगको समन्वय सम्बन्धी कार्य,

७. मन्त्रालय एवं अन्तर्गत निकायको लागि आवधिक तथा रणनैतिक योजना, मध्यमकालीन खर्च संरचना तथा वार्षिक बजेट र कार्यक्रम सम्बन्धी कार्य,

८. स्थानीय तहको आवधिक, बार्षिक, रणनैतिक तथा अन्य विकास योजना सम्बन्धी कार्यमा समन्वय तथा सहजीकरण सम्बन्धी कार्य,

९. संघ, प्रदेश र स्थानीय तहबीचको योजना प्रणालीबीच समन्वय र तादाम्यता सम्बन्धी कार्य,

१०. नेपाल सरकारबाट स्थानीय तहलाई प्रदान गरिने अनुदान सम्बन्धमा समन्वय

११.अन्तर सरकारी वित्तिय सम्वन्ध सुदृढीकरणमा समन्वय तथा स्थानीय सरकारको वित्तिय ढाँचा निर्माणको नमुना विकास सम्बन्धी कार्य,

१२. अन्तर-स्थानीय तह विकास योजना,परियोजना र कार्यक्रमको समन्वय र सहजीकरणसम्बन्धी कार्य,

१३. स्थानीय तहको योजनाप्रणालीमा विषयगत मन्त्रालयसँगको सम्पर्क,सहयोग तथा समन्वय सम्बन्धी कार्य,

१४. विकास सहायता नीति अन्तर्गत स्थानीय तहमा अन्तर्राष्ट्रिय सहयोग परिचालनमा समन्वय र सहजीकरण सम्बन्धी कार्य,

१५. स्थानीय तहको अन्य मुलुकका स्थानीय तहसँगको भगिनी सम्वन्ध विस्तार सम्बन्धी कार्य,

१६. विशेष,संरक्षित तथा स्वायत्त क्षेत्रर पिछडिएको क्षेत्रको विकास व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य,

१७. स्थानीय तहको वस्तुगत विवरण, योजनागत तथ्यांक, प्रगति समीक्षा र प्रतिवेदनसम्बन्धी कार्यको अभिलेखिकरण र समन्वयसम्बन्धी कार्य,

१८. अनुगमन तथा मूल्याङ्कन सम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड र कार्यक्रम तर्जुमा एवम् कार्यान्वयनमा समन्वय सम्बन्धी कार्य,

१९. अनुगमन तथा मूल्याङ्कनका सूचकहरूको आधारमा कार्यक्रम र आयोजनाको नियमित अनुगमन एवं मूल्याङ्कन सम्बन्धी कार्य,

२०. आयोजना कार्यान्वयनमा देखिएका समस्या समाधान गर्न मन्त्रालयस्तरीय समस्या समाधान समिति सम्बन्धी कार्य,

२१. स्थानीय स्तरमा वातावरण व्यवस्थापन र दिगो विकास सम्बन्धी नीति, कानून, कार्यक्रम तथा प्रारम्भिक वातावरणीय प्रभाव मूल्यांकनमा समन्वय सम्बन्धी कार्य,

२२. भूउपयोग र वस्ती विकास योजनाकार्यान्वयनमा समन्वय सम्बन्धी कार्य,

२३. स्थानीय तहमा विपद् व्यवस्थापन तथा जलवायु अनुकुलन सम्बन्धी नीति तथा कार्यक्रमको सहजीकरण, समन्वय तथा अनुगमन र मूल्यांकन सम्बन्धी कार्य,

२४. स्थानीय तहमा विपद् पूर्व सूचना केन्द्र स्थापनामा सहयोग र अन्तरनिकाय समन्वय सम्बन्धी कार्य,

२५. वारुणयन्त्र तथा अग्नि नियन्त्रण सम्बन्धी कार्यमा समन्वय तथा सहजीकरण सम्बन्धी कार्य,

२६. स्थानीय तहमा भवनसंहिता तथा भवनसम्बन्धी मापदण्ड कार्यान्वयनमा समन्वय सम्बन्धी कार्य,

२२.देहायका आयोग, समिति, प्रतिष्ठान, विभाग तथा निकायको सम्पर्क महाशाखाको रुपमा कार्य गर्नेः

-राष्ट्रिय योजना आयोग,

-स्थानीय पूर्वाधार व्यवस्थापन विभाग

-सडक वोर्ड नेपाल

-राष्ट्रिय लगानी वोर्ड

-नगर विकास कोष

२७.तोकिए बमोजिमका अन्य कार्यहरू ।

क) योजना तथा अनुगमन शाखा

१. मन्त्रालय एवं अन्तर्गत निकायको लागि आवधिक योजना तथा वार्षिक बजेट र कार्यक्रम सम्वन्धी कार्य,
२. संघ, प्रदेश र स्थानीय तहबीचको योजना प्रणालीबीच समन्वय र तादाम्यता सम्बन्धी कार्य,
३. प्रादेशिक तथा स्थानीय तहको आवधिक योजना तथा बजेट, मध्यकालिन खर्च संरचना तथा रणनीतिक योजना तथा MTEF तर्जुमा सम्बन्धी कार्य,
४. अन्तर-स्थानीय तह विकास योजना, परियोजना र कार्यक्रमको समन्वय र सहजिकरण,
५. स्थानीय पूर्वाधार विकास सम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड, प्रविधि विकास र अनुसन्धान सम्बन्धी कार्य,
६. दिगो विकास लक्ष्य (Sustainable Development Goals) हाँसिल गर्ने सम्बन्धमा स्थानीय तहलाई सहयोग र समन्वय,
७. विशेष, संरक्षित तथा स्वायत्त र पिछडिएको क्षेत्रको विकास सम्बन्धी कार्य,
८. स्थानीय तहको वस्तुगत विवरण, योजनागत तथ्यांक, प्रगति समिक्षा र प्रतिवेदन अभिलेखीकरण सम्बन्धी कार्य,
९. स्थानीय तहमा नेपाल सरकारबाट प्रदान गरिएबाट सञ्चालन हुने आयोजना तथा कार्यक्रम सम्बन्धी कार्य,
१०.अनुगमन तथा मूल्याङ्कन सम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड, सूचक र कार्यक्रम तर्जुमा,एवं कार्यान्वयनमा समन्वय,
११.अनुगमन तथा मूल्याङ्कनका सूचकहरूको आधारमा कार्यक्रम र आयोजनाको नियमित अनुगमन एवं मूल्याङ्कन सम्बन्धी कार्य,
१२.वार्षिक एवं चौमासिक प्रगति विवरणहरूको संकलन, विश्लेषण एवम् पृष्ठपोषण सम्वन्धी कार्य,
१३.आयोजना कार्यान्वयनमा देखिएका समस्या समाधान गर्न मन्त्रालयस्तरीय समस्या समाधान समिति सम्बन्धी कार्य,
१४.वार्षिक तथा आवधिक आयोजनाहरूको अद्यावधिक अभिलेख राख्ने तथा समीक्षा गर्ने र देखिएका बाधा अड्चन फुकाउने सम्वन्धमा आवश्यक कारवाही गर्ने सम्बन्धी कार्य
१५.मन्त्रालयबाट गरिने महत्वपूर्ण नीतिगत निर्णयलाई व्यवस्थित गर्न स्थापित नीति समन्वय समिति (PCC) को सचिवालयको रुपमा गर्ने कार्य।

(ख) विकास सहायता समन्वय शाखा

१. स्थानीय तहका पदाधिकारी र कर्मचारीहरुको वैदेशिक भ्रमण सम्बन्धी नीति, कानून र मापदण्ड निर्धारण तथा वैदेशिक अध्ययन, तालिम, भ्रमणको स्वीकृति सम्बन्धी कार्य,
२. मन्त्रालय सम्बन्धी राष्ट्रिय, अन्तर्राष्ट्रिय संघसंस्थासँग सन्धि, सम्झौता, अभिसन्धिको अभिलेखाङ्कन, प्रतिवेदन, सम्पर्क र समन्वय सम्बन्धी कार्य,
३. अन्तराष्ट्रिय सहयोग सम्बन्धी नीति, कानून, योजना तथा कार्यक्रम निर्माण तथा समन्वय सम्बन्धी कार्य,
४. विकास सहायता नीति बमोजिम अन्तर्राष्ट्रिय सहायता सम्वन्धी नीतिगत अध्ययन, अनुसन्धान र विश्लेषण गर्ने ।
५. स्थानीय तहमा अन्तराष्ट्रिय सहयोग परिचालनमा समन्वय र सहजिकरण सम्बन्धी कार्य,
६. अर्थ मन्त्रालयसँग समन्वय गरी स्थानीय विकासको लागि वैदेशिक सहयोग नीति र प्राथमिकता तय गर्ने सम्बन्धी कार्य,
७. विकास सहायता नीति अनुरुप स्थानीय एवं प्रदेश तहमा कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने अन्तर्राष्ट्रिय गैर सरकारी संस्थाहरुसंग समन्वय र सहजीकरण,
८. विकास सहायता अन्तर्गत प्रदेश एवं स्थानीय तहमा सञ्चालित आयोजना तथा कार्यक्रमहरुको अनुगमन तथा निरिक्षण,
९. नेपाल सरकारसंग सम्झौता भई विभिन्न स्थानीय तह, प्रदेश तथा आयोजनामा कार्यरत विदेशी दक्ष श्रमिक तथा विशेषज्ञहरुको अद्यावधिक विवरण तयार गर्ने र तिनीहरुबाट सम्पादित कार्यको आवधिक मुल्याङ्कन गर्ने,

१०.मन्त्रालयको कामसँग सम्बद्ध विदेशी नागरिक एवं स्वयंसेवकहरुलाई कार्य सहमति तथा भिषाको सिफारिश गर्ने सम्बन्धी कार्य,

११.अन्तराष्ट्रिय सहायता वा प्राविधिक सहयोगबाट प्राप्त सामानहरूको हस्तान्तरण तथा व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य,

१२.स्थानीय तहले माग गरेको विदेशी स्वयंसेवक तथा प्राविधिकको व्यवस्था र अनुगमन सम्वन्धी कार्य,

१३.मन्त्रालय तथा स्थानीय तहमा अन्तराष्ट्रिय सहायताबाट सञ्चालित विकास परियोजनाहरूको कार्यान्वयनमा आवश्यक समन्वय गर्ने सम्बन्धी कार्य,

१४.स्थानीय तहहरुको अन्य मुलुकका स्थानीय तहसँगको भगिनी सम्वन्ध स्थापना र व्यवस्थित गर्ने सम्बन्धी कार्य ।

(ग) वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन शाखा

१. स्थानीय स्तरमा वातावरण व्यवस्थापन र दिगो विकाससँग सम्बन्धित नीति, कानून, कार्यक्रम तथा प्रारम्भिक वातावरणीय प्रभाव मूल्यांकनमा समन्वय सम्बन्धी कार्य,

२. स्थानीय तहमा विपद पूर्व सूचना केन्द्र स्थापनामा सहयोग र अन्तरनिकाय समन्वय सम्बन्धी कार्य,

३. स्थानीय तहमा विपद व्यवस्थापन तथा जलवायु अनुकुलन सम्बन्धी नीति तथा कार्यक्रमको सहजिकरण, समन्वय र सहकार्यलाई प्रवर्द्धनगर्ने सम्बन्धी कार्य,

४. स्थानीय तहमा वातावरणमैत्री शासन प्रणालीको प्रवर्द्धन गर्ने सम्बन्धी कार्य,

५. स्थानीय, प्रादेशिक, राष्ट्रिय र अन्तर्राष्ट्रिय वातावरणीय प्रयासहरु र संस्थाहरुबीचको सम्बन्ध, सहयोग र समन्वय कायम गर्ने सम्बन्धी कार्य,

६. फोहरमैला व्यवस्थापन सम्बन्धी नीति, मापदण्ड, योजना तथा कार्यक्रममा समन्वय र सहजिकरण सम्बन्धी कार्य,

७. स्थानीय स्तरमा वातावरण प्रदूषण र व्यवस्थापन सम्बन्धी मापदण्डहरु निर्धारण तथा सोको कार्यान्वयनमा सहजिकरण र अनुगमन गर्ने सम्बन्धी कार्य,

८. स्थानीय तहको एकीकृत वस्ती विकास मापदण्ड तथा योजना तयारी समन्वय सम्बन्धी कारय ।

९. वारुणयन्त्र तथा अग्नि नियन्त्रण कार्यमा समन्वय तथा सहजीकरण सम्बन्धी कार्य,

१०.भवनसंहिता तथा भवनसम्बन्धी मापदण्ड स्थानीय तहमा कार्यान्वयनमा समन्वय सम्बन्धी कार्य,

११.गाउँ तथा नगरमा बहुप्रकोप प्रतिरोधी भवनसंहिता तथा भवनसम्बन्धी मापदण्ड कार्यान्वयनमा समन्वय र सहजीकरण सम्बन्धी कार्य ।

१२.स्थानीय तहमा भू-उपयोग योजना कारयान्वयनमा समन्वय,

३. स्थानीय तह क्षमता विकास महाशाखा

१. सार्वजनिक पदाधिकारी, स्थानीय तहका जनप्रतिनिधि तथा कर्मचारीको क्षमता विकास सम्बन्धी नीति, मापदण्ड, योजना, कार्यक्रम, पाठ्यक्रम तर्जुमा, कार्यान्वयन र समन्वय सम्बन्धी कार्य,

२. स्थानीय तहको संस्थागत सुदृढीकरण तथा सशक्तिकरण सम्बन्धी कार्य,

३. स्थानीय तहको जनशक्ति विकास नीति, योजना तथा कार्यान्वयन सम्बन्धी कार्य,

४. विकासका बहुआयामिक र अन्तरसम्बन्धित विषयहरुको कार्यान्वयनमा क्षमता विकास सम्बन्धी कार्य,

५. स्थानीय तहको न्यायिक समितिको क्षमता विकास सम्बन्धी कार्य,

६. **स्थानीय तहको** क्षमता विकास सम्बन्धी कार्यमा विषयगत मन्त्रालयसँगको सम्पर्क, सहयोग तथा **समन्वय** सम्बन्धी कार्य,

७. **स्थानीय तहको** क्षमता विकास सम्बन्धमा स्थानीय विकास प्रशिक्षण प्रतिष्ठानसंगको समन्वय र **सहकार्य सम्बन्धी** कार्य,

८. **सूचना, अभिलेख** तथा विद्युत्तीय शासन सम्बन्धी नीति, कानून, योजना, कार्यक्रम तथा समन्वय **सम्बन्धी** कार्य,

९. **सूचना संकलन, संग्रह,** अभिलेख र प्रकाशन सम्बन्धी कार्य,

१०. **मन्त्रालय तथा स्थानीय** तहमा आधुनिक सूचना प्रविधिको विकास र उपयोग सम्बन्धी कार्य,

११. **सुशासन प्रवर्द्धन तथा** उजुरी व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य,

१२. **स्थानीय आर्थिक** विकासमा सहयोग तथा सहजीकरण सम्बन्धी कार्य,

१३. **स्थानीय स्रोत** परिचालन सम्बन्धी नीतिगत अध्ययन अनुसन्धान तथा विश्लेषण सम्बन्धी कार्य,

१४. **स्थानीय तहका राजश्व** परिचालन क्षमतामा लेखाजोखा र सुधार सम्बन्धी कार्य,

१५. **संघीय प्रणाली** सम्बन्धी श्रोत केन्द्र स्थापना र सञ्चालन सम्बन्धी कार्य,

१६.**देहायका आयोग, समिति,** प्रतिष्ठान, विभाग तथा निकायको सम्पर्क महाशाखाको रुपमा कार्य **गर्नेः**

-**संघीय संसद**

-**अख्तियार दुरुपयोग** अनुसन्धान आयोग,

-**राष्ट्रिय मानव अधिकार** आयोग,

-**राष्ट्रियप्राकृतिक श्रोत** तथा वित्तियआयोग,

-**राष्ट्रिय सूचना आयोग,**

-**राष्ट्रिय सतर्कता केन्द्र**

-**स्थानीय विकास प्रशिक्षण** प्रतिष्ठान

-**प्रदेश तथा स्थानीय** शासन सहयोग कार्यक्रम

१७. **तोकिए बमोजिमका** अन्य कार्य ।

(क) स्थानीय तह क्षमता विकास शाखा

१. **स्थानीय तहका सार्वजनिक** पदाधिकारी, जनप्रतिनिधि तथा कर्मचारीको क्षमता विकास सम्बन्धी **(सबै प्रकारका तालिम, गोष्ठी, कार्यशाला, अभिमुखीकरण** आदि) नीति, योजना, कार्यक्रम तर्जुमा तथा कार्यान्वयन,

२. **स्थानीय तहको** क्षमता विकास सम्बन्धी कार्यमा सङ्घीय तथा प्रादेशिक विषयगत मन्त्रालय, **अन्तर स्थानीय** तह, **सरकारी (जस्तै स्थानीय** विकास प्रशिक्षण प्रतिष्ठान, Staff College, विभिन्न विश्वविद्यालयहरु, अनुसन्धान केन्द्रहरु आदि) तथा **गैरसरकारी संस्था,** विकास साझेदारसंग सम्पर्क, सहयोग, सञ्चार तथा समन्वय,

३. **मन्त्रालयको कार्यक्षेत्रसंग** सम्बन्धित विषयमा जनशक्ति विकास नीति, योजना तथा कार्यान्वय, **क्षमता विकासका** श्रोत सामाग्री विकास सम्बन्धी कार्य,

४. स्थानीय तहको संस्थागत सुदृढीकरण तथा सशक्तिकरण सम्बन्धी कार्य ।

ख) स्रोत परिचालन समन्वय शाखा

१. स्थानीय राजश्व परिचालन सम्बन्धी नीतिगत अध्ययन अनुसन्धान तथा विश्लेषण सम्बन्धी कार्य,

२. स्थानीय तहको आन्तरिक श्रोत साधनको पहिचान र परिचालनमा सहजिकरण तथा समन्वय सम्बन्धी कार्य,
३. स्थानीय राजस्वको आधार विस्तारमा प्रोत्साहन र प्रवर्द्धन सम्बन्धी कार्य,
४. स्थानीय राजस्व सूचना तथा तथ्यांक आदान प्रदान प्रणाली विकास, अनुसन्धान र प्रकाशन सम्बन्धी कार्य,
५. स्थानीय आर्थिक विकास सम्वन्धी कार्यमा सहजिकरण,
६. स्थानीय तहको राजश्व परिचालन क्षमता लेखाजोखा र सुधार सम्बन्धी कार्य,
७. राजश्व परिचालनमा स्थानीय तहमा उत्कृष्ट देखिएका कार्यको अन्य स्थानीय तहसँग अनुभव आदान प्रदान सम्बन्धी कार्य,
८. स्थानीय तहको राजश्व परिचालनमा भएका विवाद समाधानका लागि समन्वय सम्बन्धी कार्य,
९. स्थानीय राजस्वको मुल्याङ्कनसम्बन्धी कार्य,
१०. स्थानीय तहको प्राकृतिक श्रोत साधन सम्बन्धी कर तथा राजस्व व्यवस्थापनमा सहयोग र समन्वय सम्बन्धी कार्य,
११. स्थानीय तहको वार्षिक आयव्ययको अभिलेख र वार्षिक प्रतिवेदन प्रकाशन सम्बन्धी कार्य,
१२.राष्ट्रिय प्राकृतिकश्रोत तथा वित्त आयोगको सम्पर्क शाखाको रुपमा कार्य गर्ने,

(ग) सूचना तथा प्रविधि शाखा

सूचना तथा सुशासन ईकाइः

१. सूचना अधिकारीको काम, कर्तव्य र अधिकारको प्रयोग गर्ने सम्बन्धी कार्य,
२. सूचना संकलन, संग्रह, अभिलेख र प्रकाशन सम्बन्धी कार्य,
३. स्थानीय तहको सफल अभ्यासहरुको प्रचार प्रसार र प्रकाशन गर्ने,
४. सुशासन प्रवर्द्धन तथा गुनासो व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य,
५. अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोग, राष्ट्रिय सूचना आयोग तथा राष्ट्रिय सतर्कता केन्द्रको सम्पर्क ईकाईको रुपमा कार्य गर्ने,
६. संसद रिपोर्टिङ्ग सम्बन्धी कार्य ।
७. कर्मचारीहरुको विभागीय कारवाही तथा दण्ड सजाय सम्बन्धी कार्य ।

सूचना प्रविधि ईकाईः

१. विद्युत्तीय शासन सम्बन्धी नीति, कानून, योजना, कार्यक्रम तथा प्रणालीको विकास र प्रवर्द्धन एवं समन्वय सम्बन्धी कार्य,
२. केन्द्र तथा स्थानीय तहमा सूचना प्रणाली सम्बन्धी कार्यको परामर्श तथा समन्वय गर्ने कार्य,
३. भौगोलिक सूचना प्रणाली सम्वन्धी कार्य,
४. वेवसाइट व्यवस्थापन र सञ्चार प्रविधिसंग सम्बन्धित कार्य

४. कर्मचारी प्रशासन महाशाखा

१. नेपाल प्रशासन सेवा, नेपाल आर्थिक योजना तथा तथ्याङ्क सेवा, नेपाल इन्जिनियरिङ सेवा सिभिल समूह जनरल उपसमूह, विविध सेवा तथा यी अन्तर्गतका समूह तथा उपसमूहहरुको संचालन,

२. संघ, प्रदेश र स्थानीय तहका कर्मचारीहरुको न्यूनतम शैक्षिक योग्यता सम्बन्धी नीति, कानून र मापदण्ड सम्बन्धी कार्य,

३. निजामती सेवाका सबै पद तथा पदाधिकारीहरुको लागि कार्य विवरण तयारी तथा अद्यावधिक,

४. संघीय निजामती कर्मचारीहरुको अन्तर मन्त्रालय सरुवा,

५. संघीयनिजामती कर्मचारीहरुको पुरस्कार र दण्डसम्वन्धी कार्य,

६. कानूनी राय/परामर्श, आदेश तथा फैसला कार्यान्वयन सम्बन्धी कार्य,

७. बढुवा समितिको सचिवालय सम्वन्धी कार्य,

८. संघीय निजामती कर्मचारी प्रशासनको केन्द्रीय कर्मचारी निकाय सम्बन्धी कार्य,

९. प्रशासकीय अभिलेख र तथ्यांक सम्बन्धी कार्य,

१०.आर्थिक प्रशासन तथा वेरुजु सम्बन्धी कार्य,

११.आन्तरिक तथा जिन्सी व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य,

१२.नेपाल सरकारका अस्थायी र आवधिक प्रकृतिका आयोजनाहरुको अस्थायी दरवन्दी स्वीकृती सम्बन्धी कार्य,

१३.देहायका आयोग, समिति, प्रतिष्ठान, विभाग तथा निकायको सम्पर्क महाशाखाको रुपमा कार्य गर्ने:

- प्रशासकीय अदालत
- निजामती किताबखाना

१४.अन्य महाशाखामा उल्लेख नभएका तथा तोकिए बमोजिमका अन्य कार्य ।

क. संघीय र प्रादेशिक कर्मचारी प्रशासन शाखा

१. नेपाल प्रशासन सेवा, नेपाल आर्थिक योजना तथा तथ्याङ्क सेवा र नेपाल विविध सेवाका कर्मचारी प्रशासन सम्वन्धी कार्य सम्पादन गर्ने,

२. बढुवाको लागि सिफारिश भएका कर्मचारीका बढुवा, नियुक्ति र पदस्थापन सम्वन्धी कार्य गर्ने,

३. निजामती कर्मचारी प्रशासन सम्वन्धमा अपनाउने नीति निर्धारण सम्वन्धी कार्य गर्ने,

४. लोक सेवा अयोगवाट सिफारिस भै आएका उम्मेदवारहरुको नियुक्ति र पदस्थापना सम्वन्धी गर्ने,

५. फाजिल तथाअतिरिक्त समूहमा रहेका कर्मचारीहरुको व्यवस्थापन सम्वन्धी कार्य,

६. निजामती सेवाका कर्मचारीहरुको अन्तर मन्त्रालय सरुवा, सरुवा सहमती, काज र नियुक्ति सिफारिश सम्वनधी कार्य,

७. निजामती कर्मचारीहरुको विभागीय सजाय तथा दण्ड सम्बन्धी कार्य,

८. निजामती सेवामा कार्यरत कर्मचारीहरुको सेवा, समूह, उपसमूह परिवर्तन सम्वन्धी सिफारिश लोक सेवा आयोगमा पठाउने,

९. कुनै खास बिषयमा अधिकार प्राप्त अधिकारीले तोकेको कम सम्पन्न (भ्रमण, बैठक, अध्ययन, अनुसन्धान,आदि) भैसकेपछि सम्बन्धित महाशाखा प्रमुखलाई सम्बोधन गरी प्रतिवेदन गर्ने, गराउने।

१०. प्रशासकीय अदालतको सम्पर्क शाखाको रुपमा कार्य गर्ने।

ख. स्थानीय तह कर्मचारी प्रशासन शाखा

१. स्थानीय तहमा नेपाल प्रशासन सेवा, नेपाल आर्थिक योजना तथा तथ्याङ्क सेवा, नेपाल इन्जिनियरिङ सेवा, सिभिल समूह, जनरल समूह, विविध सेवा तथा यी अन्तरगतका समूह तथा उपसमूहहरुको सञ्चालन सम्बन्धी कार्य,
२. यस मन्त्रालयले सेवा समूह सञ्चालन गर्ने स्थानीय तहमा खटिएका र खटिने प्राविधिक कर्मचारी प्रशासन सम्बन्धी कार्य गर्ने,
३. स्थानीय तहमा बढुवाको लागि सिफारिश भएका कर्मचारीका बढुवा नियुक्ति र पदस्थापन सम्वन्धी कार्य गर्ने,
४. स्थानीय तहमा निजामती कर्मचारी प्रशासन सम्वन्धमा अपनाउने नीति निर्धारण सम्वन्धी कार्य गर्ने,
५. लोक सेवा आयोगवाट सिफारिस भै आएका उम्मेदवारहरुका स्थानीय तहमा नियुक्ति र पदस्थापना सम्वन्धी कार्य गर्ने,
६. स्थानीय तहमा फाजिलमा रहेका कर्मचारीहरुको व्यवस्थापन गर्ने,
७. स्थानीय तहमा निजामती सेवामा कार्यरत कर्मचारीहरुको सेवा, समूह, उपसमूह परिवर्तन सम्बन्धी सिफारिश लोक सेवा आयोगमा पठाउने,
८. स्थानीय तहहरुमा कर्मचारी पुग नपुगको अवस्था यकिन गरी नपुग कर्मचारी खटाउने,
९. स्थानीय तहहरुबाट कर्मचारी प्रशासन सम्बन्धी राय माय भएमा पेश गरी निर्णयानुसार राय पठाउने,
१०.सबै स्थानीय तहहरुलाई कर्मचारी विवरण अद्यावधिक गर्न लगाई सोको अभिलेख व्यवस्थापन गर्ने,
११.कुनै खास बिषयमा अधिकार प्राप्त अधिकारीले तोकेको कम सम्पन्न (भ्रमण, बैठक, अध्ययन, अनुसन्धानआदि) भैसकेपछि सम्वन्धित महाशाखा प्रमुखलाई सम्बोधन गरी प्रतिवेदन गर्ने, गराउने ।

ग. बढुवा व्यवस्था शाखा

१. निजामती सेवाका कर्मचारीहरुको बढुवा समितिको सचिवालयको रुपमा कार्य समपादन गर्ने,
२. निजामती सेवाका कर्मचारीहरुको कार्य सम्पादन मूल्यांकन फारमहरुको संकलन,विशलेषण तथा आवश्यकता अनुसार प्रमाणिकरण गर्ने,
३. नि.से.नि. वमोजिम तोकिएको आधारमा बढुवाको लागि कर्मचारीहरुको योग्यताक्रमका लागि आवश्यक मूल्यांकन गरी बढुवाको प्राथमिकताक्रम निर्धारण गर्ने,
४. बढुवा समितिवाट बढुवाको लागि सिफारिश भएका कर्मचारीहरुको नाम प्रकाशित गर्ने,
५. बढुवा सिफारिश उपर परेका उजुरी सम्वन्धमा लोक सेवा आयोगवाट माग भई आएकोमा प्रतिक्रिया पठाउने,
६. बढुवा सम्वन्धी परेका उजुरी÷मुद्दाका सम्वन्धमा अदालतमा राय,जवाफ,प्रतिक्रिया पठाउने,
७. बढुवा हुने कर्मचारीहरुको नियुक्तिका लायिग पत्राचार गर्ने,
८. बढुवा सम्वन्धी मामलामा राय परामर्श दिने,
९. सम्वद्धता निर्धारण सम्वन्धी कार्य गर्ने
१०.समयमा कार्य सम्पादन मूल्याकन भर्न छुट भएका कर्मचारीको कार्य सम्पादन मूल्याकन भर्न सहमति दिने सम्बन्धी कार्य,

(घ) आर्थिक प्रशासन शाखा

१. विनियोजन,धरौटी राजश्वको लेखा अद्यावधिक गर्ने र सम्बन्धित कागजात सुरक्षित राख्ने,

२. मन्त्रालयको स्वीकृत बजेट निकासा प्राप्त गर्ने,

३. लेखापरीक्षण गराउने,पेश्की र बेरुजुको लगत राख्ने, सम्परीक्षण गराउने एवं फछ्र्यौट गर्ने र अद्यावधिक गराउनेसम्बन्धी कार्य,

४. मातहतका निकायलाई अख्तियारी र निकासा दिने,

५. आवश्यक प्रतिवेदन फाराम तयार गराई सम्बन्धित निकायमा पठाउने,

६. प्रचलित आर्थिक कानूनद्धारा निर्दिष्ट कार्य ।

७. मन्त्रालयको वार्षिक वजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा सम्वन्धी कार्यमा योजना तथा अनुगमन शाखासंग समन्वय र अन्य शाखासंग समन्वय गरी आवश्यक कार्य गर्ने,

८. स्थानीय तहलाई पठाइने अनुदानको अख्तियारी सम्बन्धी कार्य,

९. स्थानीय तहको कानून बमोजिम लेखापरीक्षणमा सहजिकरण गरी बेरुजु उपर मन्त्रालयको निर्देशन पठाउने,

१०.मन्त्रालयको वार्षिक बजेट तर्जुमा (साधारण), निकासा एवं खर्चको प्रबन्ध सम्बन्धी कार्य,

११.शाखाहरूलाई लजिष्टिक सपोर्टको लागि बजेट व्यवस्था सम्बन्धी कार्य,

१२.स्थानीय तहको लेखापरीक्षणको मापदण्ड कार्यान्वयनमा सहयोग ।

(ङ) आन्तरिक व्यवस्थापन शाखा

१. संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय र अन्तर्गतका निकायहरुका कर्मचारीहरुको कर्मचारी प्रशासन सम्वन्धी कार्य,

२. मन्त्रालयको भवन, मेशिनरी लगायत सबै साधनको मर्मत, संचार, लिलाम, मिनाहा र कार्यालय सरसफाई सम्वन्धी कार्य,

३. मन्त्रालय र अन्तर्गतका सामाग्रीहरूको खरिद, भण्डारण र व्यवस्थापन सम्वन्धी कार्य ।

४. मन्त्रालयको खरिद इकाई सम्बन्धी कार्य ।

५. अन्तरराष्ट्रिय सहायता वा प्राविधिक सहयोगबाट प्राप्त सामानहरुको व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य,

६. कर्मचारी बैठक सम्वन्धी कार्य,

७. मन्त्रालयको आन्तरिक बजेट व्यवस्थापन सम्वन्धी कार्य,

८. मन्त्रालयको मूल दर्ता चलानी, जनसम्पर्क सम्बन्धी कार्य,

९. सवारीसाधनहरुको व्यवस्था सम्वन्धी कार्य,

१०.मन्त्रालयका मन्त्री र सचिवको सचिवालय व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य,

११.मन्त्रालय,आयोजनाको जिन्सी निरीक्षण,प्रतिबेदन तयार तथा नियमानुसार कागज धुल्याउने कार्य,

१२.अतिरिक्त समूहमा दरवन्दी रही यस मन्त्रालयमा जिम्मेवारी तोकिएका कर्मचारीहरुको व्यवस्थापन गर्ने,

१३.स्थानीय तहका कर्मचारीका सम्पत्ति विवरण सम्बन्धी कार्य,

१४.स्थानीय तहको चल अचल सम्पत्ति व्यवस्थापनमा सहजिकरण सम्बन्धी कार्य,

१५.मन्त्रालय र अन्तरगत आयोजनाहरुमा आवश्यक अस्थायी दरवन्दी सृजना गरी स्वीकृत गर्ने सम्बन्धी कार्य,

१६.मन्त्रालय र अन्तरगत कर्मचारीहरुको कार्यसम्पादन मूल्याकन सम्बन्धी कार्य,

१७.मन्त्रालय वा अन्तरगतका निजामती कर्मचारीहरुको पुरस्कार सम्वन्धी कार्य गर्ने,

१८.मन्त्रालय अन्तर्गत राजपत्र अनङ्कित पदहरु लगत विज्ञापनको लागि लोक सेवा आयोगमा पठाउने,

१९.पुस्तकालय व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य,

२०.निजामती किताबखानाको सम्पर्क शाखाको रुपमा कार्य गर्ने,

२१.अन्य शाखामा नतोकिएका कार्यहरु।

(च) कानून तथा फैसला कार्यान्वयन शाखा

१. मन्त्रालय र अन्तरगत निकायहरुका लागि आवश्यक ऐन, नियम तर्जुमा र संशोधन सम्बन्धी कार्य ।

२. स्थानीय तहको नमुना कानुन मापदण्ड र ढाँचा सम्बन्धी विषयमा राय सम्बन्धी कार्य ।

३. मन्त्रालय र अन्तरगत निकायलाई कानूनी राय र परामर्श उपलब्धग राउने सम्बन्धी कार्य ।

४. नेपाल राजपत्रमा प्रकाशन गर्नुपर्ने सूचना सम्बन्धी कार्य ।

५. मन्त्रालय पक्ष हुने सन्धि, सम्झौता, करार, समझदारीपत्र समेतका विषयमा कानूनी राय उपलब्ध गराउने सम्बन्धी कार्य ।

६. मन्त्रालयको तर्फबाट फिराद्पत्र, प्रतिउत्तरपत्र, रिटनिवेदन, लिखितजवाफ, पुनरावेदनपत्र तयार गरी सम्बन्धित निकायमा पठाउने कार्य ।

७. मन्त्रालयसँग सम्बन्धित अदालती फैसलाको अभिलेखतथा कार्यान्वयन सम्बन्धी कार्य ।

५. संगठन विकास शाखा

१. कर्मचारी समायोजनका लागि संगठन तथा व्यवस्थापन सर्वेक्षण गर्ने,

२. अधिकारसम्पन्न संघीय प्रशासनिक पुनर्संचना समितिको सचिवालयको रुपमा कार्य गर्ने

३. नेपाल सरकारको कार्यालयहरुको संगठन तथा कार्यविधिमा प्रभावकारिता ल्याउन आवश्यकता अनुसार अध्ययन गरी प्रतिवेदन तयारी गरी कार्यान्वयन गर्ने,

४. केन्द्रीय संगठन दिग्दर्शन एवं पद व्यवस्था निर्देशिका सम्बन्धी कार्य

५. केन्द्रीय संगठन तालिका अद्यावधिक गरी प्रकाशन सम्बन्धी कार्य

६. नेपाल सरकारका मन्त्रालय, विभाग लगायतका निकायहरुका साथै इकाइस्तरका संगठनहरुको संगठनात्मक सुधार सम्बन्धी कार्य गर्ने,

७. संगठन तथा व्यवस्थापन सम्बन्धी राय परामर्श सम्बन्धी कार्य,

८. नेपाल सरकार तथा संवैधानिक अंगहरुका लागि आवश्यक दरवन्दीहरु सृजना तथा खारेज गर्न मन्त्रालय तहवाट सहमति तथा स्वीकृति दिन कारवाही गर्ने,

९. विभिन्न सरकारी निकायहरुको लागि मौजुदा स्थायी दरवन्दी सम्वन्धी नीति तथा आधार तैयार गर्ने,

१०.निजामती सेवाका पद तथा पदाधिकारीहरुको सेवा÷समुह निर्धारण गर्ने,

११.सेवा,समुह विभाजनको कार्यमा सुधारको लागि आवश्यक अध्ययन अनुसन्धान गरी प्रतिवेदन पेश गर्ने,

१२.आवश्यकता अनुसार नयाँ सेवा÷समुहहरुको गठन र अनावश्यक सेवा÷समुहहरुको खारेज गर्ने सम्वन्धमा सुझाव दिने,

१३.निजामती सेवाका सबै पद तथा पदाधिकारीहरुको लागि कार्य विवरण सम्बन्धित मन्त्रालयवाट तयार गराई अद्यावधिक गर्ने,

१४.कार्यालयको नाम परिवर्तन सम्वन्धी कार्य,

१५.विशेष पद र विशेषज्ञ पद लगायत निजामती सेवाका अन्य विविध पदहरु सृजना र खारेज सम्वन्धमा कारवाही गर्ने,

१६.पद नाम निर्धारण गर्ने र परिवर्तन गर्न सिफारिस सम्बन्धी कार्य,

१७.विभिन्न सेवा, समुह संचालन गर्ने मन्त्रालय विच समन्वय गर्ने गराउने कार्य,

१८.कुनै खास बिषयमा अधिकार प्राप्त अधिकारीले तोकेको काम सम्पन्न -भ्रमण, बैठक, अध्ययन, अनुसन्धान, आदि) भैसकेपछि सम्वन्धित महाशाखा प्रमुखलाई सम्वोधन गरी प्रतिवेदन गर्ने, गराउने ।

१९.नेपाल सरकारवाट संचालित अस्थायी प्रकृतिका आयोजनाहरुमा आवश्यक अस्थायी दरवन्दी सृजना गर्न वैठकमा भाग लिने,

६. प्रशासन सुधार, जनशक्ति, योजना तथा विकास महाशाखा

१. राष्ट्रिय निजामती सेवा नीति सम्बन्धी कार्य,

२. संघीय निजामती तथा अन्य संघीय सरकारी सेवाका निवृत्तिभरण लगायत अवकाशजन्य सुविधासम्बन्धी नीति, कानून र मापदण्ड र व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य,

३. सार्वजनिक सेवा प्रवाह सम्बन्धी नीति, कानून र मापदण्ड सम्बन्धी कार्य,

४. प्रशासनिक सुधार सम्बन्धी नीति, योजना, समायोजन र समन्वय सम्बन्धी कार्य,

५. कर्मचारी कल्याण सम्बन्धी नीति, कानून र मापदण्ड सम्बन्धी कार्य,

६. व्यवस्थापन परीक्षण सम्बन्धी नीति, योजना तथा कार्यक्रम संचालन र समन्वय,

७. प्रशासन सुधार सम्बन्धी अध्ययन, अनुसन्धान तथा नीति तर्जुमा र कार्यान्वयन

८. संघीय निजामती तथा अन्य सरकारी सेवाको तालिमसम्बन्धी नीति, कानून र मापदण्ड सम्बन्धमा अध्ययन, अनुसन्धान र विकास सम्बन्धी कार्य,

९. स्वदेशी तथा विदेशी अध्ययन, अवलोकन भ्रमण तथा तालिम सम्बन्धी कार्य,

१०. नेपाल सरकारको नीति र कार्यक्रमको सफल कार्यान्वयनका लागि आवश्कता अनुसार प्रशासकीय व्यवस्थापन र कार्यविधिमा पुनरावलोकन,

११. संघीय निजामती कर्मचारीको सेवा, सुविधा तथा प्रोत्साहन सम्बन्धी कार्य,

१२. राष्ट्रसेवक कर्मचारी संवद्ध संघ संस्था सम्बन्धी कार्य गर्ने

१३. देहायका आयोग, समिति, प्रतिष्ठान, विभाग तथा निकायको सम्पर्क महाशाखाको रुपमा कार्य गर्नेः

- नेपाल प्रशासनिक प्रशिक्षण प्रतिष्ठान
- निजामती अस्पताल
-कर्मचारी तालिम प्रतिष्ठान

क. जनशक्ति योजना तथा विकास शाखा

१. संसद सेवा, स्वास्थ्य सेवा र न्याय सेवा बाहेकका सेवाहरुमा रिक्त रहेका राजपत्रांकित पदहरुको लगत विज्ञापनको लागि लोक सेवा आयोगमा पठाउने,

२. जनशक्ति विकासको लागि स्वदेशी तथा वैदेशिक अध्ययन,तालीम सम्बन्धी छात्रवृत्ति समितिको सचिवालय सम्बन्धी कार्य गर्ने,

३. निजामती सेवाका कर्मचारीहरुलाई तालीमको आवश्यकता सम्वनधी सर्वेक्षण र अध्ययन,

४. नेपाल सरकारका विभिन्न सेवाका कर्मचारीहरुलाई विभिन्न तालीम संस्थाहरु मार्फत सेवा प्रवेश र सेवाकालीन तालीमको प्रवन्ध गर्ने,

५. नेपाल सरकारका विभिन्न निकायहरुबाट संचालित तालिम सम्बन्धी आवश्यक योजना कार्यक्रम तथा प्रशिक्षण विधि र पाठ्यक्रमसँग सम्बन्धित नीति निर्धारण,

६. कर्मचारीहरुको बृत्ति विकास सम्वन्धी अध्ययन, अनुसन्धान र सुझाव सम्वन्धी कार्यहरु,

७. निजामती सेवाका लागि आवधिक रुपमा जनशक्ति योजना तर्जुमा र विकास सम्वनधी कार्यहरु,

८. नेपाल सरकारका विभिन्न निकायहरुवाट संचालित तालीम कार्यक्रमहरुको बीच समन्वय र अनुगमन,

९. विभिन्न तालिम संस्थाहरुवाट संचालित तालीम कार्यक्रमहरुको स्तर निर्धारण,

१०.राष्ट्रिय तालिम नीति सम्बन्धी कार्यहरु,

११.सङ्घीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयमा कार्यरत कर्मचारीहरुलाई अन्तर्राष्ट्रिय स्तरमा अध्ययन/तालिममा जान मनोनयन,पूर्व स्वीकृति र विदा सिफारिश सम्वन्धी कार्य,

१२.कुनै पनि समुह वा पदको लागि आवश्यक न्यूनतम शैक्षिक योगयता र पाठ्यक्रम सम्बन्धी लोक सेवा आयोगमा परामर्श उपलव्ध गराउने,

१३.कुनै खास बिषयमा अधिकार प्राप्त अधिकारीले तोकेको काम सम्पन्न -भ्रमण, बैठक, अध्ययन, अनुसन्धान,आदि) भैसकेपछि सम्वन्धित महाशाखा प्रमुखलाई सम्बोधन गरी प्रतिवेदन गर्ने, गराउने,

ख. प्रशासन सुधार तथा व्यवस्थापन परीक्षण शाखा

१. नेपाल सरकारका विभिन्न निकायहरुको आकस्मिक तथा नियमित व्यवस्थापन परीक्षण गरी प्रतिवेदन तयार गर्ने,

२. नेपाल सरकारका विभिन्न निकायहरुको सेवाग्राही सन्तुष्टी सर्वेक्षण गर्ने,

३. निजामती सेवा ऐन तथा नियमावली बमोजिम अध्ययन, अध्यापन, लेखापरीक्षण व्यवसाय लगायतमा काम गर्न विभागीय स्वीकृति दिने,

४. कुनै खास बिषयमा अधिकार प्राप्त अधिकारीले तोकेको काम सम्पन्न (भ्रमण, बैठक, अध्ययन, अनुसन्धान,आदि) भैसकेपछि सम्बन्धित महाशाखा प्रमुखलाई सम्बोधन गरी प्रतिवेदन गर्ने,

५. उच्च स्तरीय प्रशासन सुधार कार्यान्वयन तथा अनुगमन समितिको सचिवालयको रुपमा काम गर्ने,

६. शासकिय सुधार तथा प्रशासन सुधार सम्बन्धी योजना तथा कार्यक्रम कार्यान्वयन, अनुगमन तथा मूल्याङ्कन,

७. प्रशासन सुधार सम्वन्धी अध्ययन, अनुसन्धानतथा मन्त्रालयबाट हुने प्रकाशन सम्बन्धी कार्य (प्रशासन पत्रिका, स्वशासन,शासकीय खबर पत्रिका आदि)
८. निजामती कर्मचारीहरुको आधिकारिक ट्रेड युनियन लगायत संघ संस्थाहरु सम्वन्धी कार्यहरु गर्ने,
९. तलव भत्ता पुनरावलोकन समिति सम्बन्धी सचिवालयको रुपमा कार्य गर्ने,
१०.निजामती सेवामा समावेशीकरण सम्बन्धी कार्य गर्ने,
११.निजामती सेवा सम्बन्धी अन्तरराष्ट्रिय सम्पर्क शाखाको रुपमा कार्य गर्ने,
१२.नमुना कार्यालय सम्बन्धी कार्य,
१३.व्यवस्थापन परिक्षणसम्बन्धी कार्य,
१४.एकीकृत घुम्ती सेवा संचालन सम्बन्धी कार्य,

ग. कर्मचारी कल्याण शाखा

१. निजामती कर्मचारीहरुको सुविधा एवं कल्याण सम्बन्धमा नीति कानून योजना कार्यक्रम तथा कार्यान्वयन सम्बन्धी कार्य र सो को अध्ययन, अनुसन्धान
२. निजामती कर्मचारीले पाउने सुविधा र सहुलियत सम्बन्धमा मन्त्रालयको प्रतिनिधित्व तथा राय सम्बन्धी कार्य
३. औषधि उपचारको थप आर्थिक सहायता दिने कारवाही गर्ने,
४. निजामती कर्मचारी सन्तति छात्रवृत्ति समितिको सचिवालय सम्बन्धी कार्य,
५. निजामती कर्मचारीको स्वास्थ्य बीमा सम्बन्धी कार्य गर्ने,
६. सेवा निवृत कर्मचारीको हक हित सम्बन्धी कार्य गर्ने,
७. निजामती कर्मचारीलाई दिइने पुरस्कार सम्बन्धी कार्य,
८. निजामती कर्मचारी अस्पतालको सम्पर्क शाखा
९. निजामती कर्मचारी आवासीय विध्यालय र निजामती कर्मचारी आवास सम्बन्धी कार्य
१०. एकीकृत परिवहन सेवाको समन्वय, संचालन र व्यवस्थापन सम्बन्धि कार्य गर्ने।

४. मन्त्रालयवाट प्रदान गरिने सेवा

मन्त्रालयबाट सूचना माग सम्बन्धी सेवा सूचनाको हक सम्बन्धी ऐन/नियम अनुसार प्रदान हुने गरेको छ । बिभाग, समिति, प्रतिष्ठान, आयोग तथा स्थानीय तहहरुबाट हुने गरेको क्रियाकलापमा मन्त्रालयले नीतिगत कार्य र समन्वय गर्ने तथा सो बिरुद्धको उजुरी तथा गुनासो सुन्ने गरेको छ ।

५. मन्त्रालय महाशाखा शाखा र जिम्मेवार अधिकारी एवं सम्बन्धित शाखा प्रमुख

संघीय मामिला तथा स्थानीय विकास मन्त्रालयको कार्यक्षेत्र भित्र समाहित गरिएको विभिन्न क्रियाकलापहरु संचालन गर्न मन्त्रालयमा देहाय बमोजिमका शाखा/महाशाखाहरुको व्यवस्था गरिएको छ । सो अनुसार मन्त्रालयका महाशाखा तथा शाखाहरुबाट सम्पादन गर्नुपर्ने गरी निर्दिष्ट गरिएको कार्यविवरण बुँदा नं. ३ मा उल्लेख गरिसकिएको छ ।

सि.नं.	महाशाखा, शाखा, कार्यक्रम एवम् सम्बद्ध निकायको जिम्मेवार अधिकारीको विवरण	जिम्मेवार अधिकारीको पद	जिम्मेवार अधिकारीको नाम
	सङ्घीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय	सचिव	श्री विनोद प्रकाश सिंह २०८१।१।३ सम्म सचिव श्री मुकुन्द प्रसाद निरौला २०८१।१।३ देखि
१	**सङ्घीय मामिला महाशाखा**	सहसचिव	श्री सुमन दाहाल
	▪ सङ्घीय मामिला शाखा	उपसचिव	श्री राकेश पाण्डे
	▪ स्थानीय तह समन्वय शाखा	उपसचिव	श्री रेशम कँडेल
	▪ सामाजिक समावेशीकरण तथा सामाजिक सुरक्षा शाखा	उपसचिव	श्री भुपेन्द्र सापकोटा
२	**कर्मचारी प्रशासन महाशाखा**	सहसचिव	श्री राम कुमार महतो
	▪ सङ्घीय तथा प्रादेशिक कर्मचारी प्रशासन शाखा	उपसचिव	श्री दशरथराम ओड
	▪ स्थानीय तह कर्मचारी प्रशासन शाखा	उपसचिव	श्री रामहरि शर्मा
	▪ आन्तरिक व्यवस्थापन शाखा	उपसचिव	श्री बैकुण्ठ प्रसाद सापकोटा
	▪ बढुवा शाखा	उपसचिव	श्री कबिन्द्र नेपाल
	▪ कानून तथा फैसला कार्यान्वयन शाखा	उपसचिव(कानून)	श्री मधु पौडेल ज्ञवाली
	▪ आर्थिक प्रशासन शाखा	उपसचिव(लेखा)	श्री रोमाकान्त काफ्ले
३	**योजना तथा विकास सहायता समन्वय महाशाखा**	सहसचिव	श्री कमल प्रसाद भट्टराई
	▪ योजना तथा अनुगमन शाखा	उपसचिव	श्री जनकराज शर्मा
	▪ विकास सहायता समन्वय शाखा	उपसचिव	श्री महेन्द्र सापकोटा
	▪ वातावरण तथा विपद व्यवस्थापन शाखा	उपसचिव	श्री मोहन कुमार घिमिरे
४	**स्थानीय तह क्षमता विकास महाशाखा**	सहसचिव	डा. श्री नारायण प्रसाद रेग्मी
	▪ स्थानीय तह क्षमता विकास शाखा	उपसचिव	श्री तिर्थ प्रकाश पौडेल
	▪ सूचना तथा प्रविधि शाखा	उपसचिव	श्री अश्विन कुमार पोखरेल
	▪ स्रोत परिचालन समन्वय शाखा	उपसचिव	श्री मुक्तिनाथ सुवेदी
५	**प्रशासन सुधार, जनशक्ति, योजना तथा विकास महाशाखा**	सहसचिव	श्री उमेश कुमार ढकाल

	▪ जनशक्ति योजना तथा विकास शाखा	उपसचिव	श्री भोजराज घिमिरे
	▪ प्रशासन सुधार तथा व्यवस्थापन परीक्षण शाखा	उपसचिव	श्री खिलराज राई
	▪ कर्मचारी कल्याण शाखा	उपसचिव	श्री हरि प्रसाद ज्ञवाली
	▪ संगठन विकास शाखा	उपसचिव	श्री रुपनारायण खतिवडा
	▪ कर्मचारी समायोजन शाखा (क)	उपसचिव	श्री विजय कुमार शर्मा
६	प्रदेश तथा स्थानीय शासन सहयोग कार्यक्रम	निर्देशक	श्री गोकर्ण प्रसाद उपाध्याय
७	स्थानीय विकास प्रशिक्षण प्रतिष्ठान	कार्यकारी निर्देशक	श्री कानुन लाल चौधरी
८	राष्ट्रिय किताबखाना (निजामती)	महानिर्देशक	श्री वैकुण्ठ निधि शर्मा
९	नेपाल प्रशासनिक प्रशिक्षण प्रतिष्ठान	कार्यकारी निर्देशक	डा. राजन खनाल
१०	निजामती कर्मचारी अस्पताल	कार्यकारी निर्देशक	डा. विधान निधि पौडेल

६. सेवा प्राप्त गर्न लाग्ने दस्तुर र अवधि

६(१) सेवा प्राप्त गर्न लाग्ने दस्तुर

सूचनाको हक सम्बन्धी नियमावली २०६५ को नियम ४ बमोजिम र अन्य बिशेष कानूनले तोके बमोजिमको दस्तुर ।

६(२) सेवा प्राप्त गर्न लाग्ने अवधि

सूचनाको हक सम्बन्धी ऐन २०६४ को दफा ७ ले तोकेको अवधिभित्र र अन्य बिशेष कानूनले अवधि तोकेकोमा सोही बमोजिम ।

७. निवेदन उजुरी उपर निर्णय गर्ने प्रक्रिया र अधिकारी

प्राप्त उजुरीहरु सम्बन्धित अधिकारीले हेरी सम्बन्धित महांशाखा र शाखामा आवश्यक कारबाहीको लागि पठाइने र शाखा प्रमुखबाट कारवाही प्रकृया अगाडी बढाइने ।

८. निर्णय उपर उजुरी सुन्ने अधिकारी

श्रीमान् सचिव

९. सम्पादन गरेका मुख्य मुख्य कामको विवरण

१. संघीय मामिला शाखा

- सङ्घीयता कार्यान्वयनमा समन्वय सहजिकरण सम्बन्धी कार्यक्रम ८ वटा स्थानीय तहमा सम्पन्न,
- विषयक्षेत्रगत मन्त्रालय सङ्घीय शासनका विज्ञ समेतको सहभागितामा सरोकारवालाहरु सँग अन्तरक्रिया कार्यक्रम ३ वटा संवाद श्रृङ्खला सम्पन्न,
- स्थानीय तहको संक्षिप्त परिचय विवरण अध्यावधिक गरी प्रकाशन गर्ने कार्य अन्तिम चरणमा रहेको,
- स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को संशोधन विधेयकको मस्यौदाउपर राय सहमतिको लागि अर्थ मन्त्रालयमा पठाईएको,
- सङ्गीय शासन प्रणालीका बारेमा नागरिकस्तरमा सङ्घीयता, लोकतन्त्र र कानुनी शासन विषयक अन्तरक्रिया गण्डकीको पोखरा र लुम्बिनीको भैरहवामा गरी २ वटा सम्पन्न,
- सङ्घ, प्रदेश र स्थानीय तह समन्वय तथा अन्तरसम्बन्ध ऐन), २०७७ बमोजिम विषयगत समितिको मिति २०८०।११।१८ मा दोस्रो बैठक सम्पन्न,
- स्थानीय तहमा रहेका सीमा विवाद एवम् समस्या सहजिकरणको लागि कार्यविधिको मस्यौदा तयारी भईरहेको,
- सङ्घीयता कार्यान्वयन पश्चात हालसम्म प्राप्त उपलब्धीको अध्ययन र प्रकाशन सम्बन्धी कार्यको सम्झौता भई अध्ययन भईरहेको,
- स्थानीय तहलाई मन्त्रालयबाट तयार गरी उपलब्ध गराईएको नमूना कानुनको प्रभावकारिता अध्ययन सम्बन्धी प्रारम्भिक प्रतिवेदन प्राप्त भएको।

२. स्थानीय तह समन्वय शाखा

क्र.सं.	कार्यक्रम	व्याख्या
१	बहुक्षेत्रीय पोषण कार्यक्रमको जिल्लास्तरीय अभिमुखीकरण	आंशिक प्याकेजको कार्यक्रम सञ्चालन गरिरहेका जिल्लाहरूमा प्रत्येक स्थानीय तहबाट ३ जना (प्रमुख वा उपप्रमुह, अध्यक्ष वा उपाअध्यक्ष, प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत र सामाजिक शाखा प्रमुख) आमन्त्रण गरी जिल्लास्तरीय अभिमुखीकरण सम्पन्न भयो ।

		(हेटौडा,सूर्खेत,मनाङ्ग,काठमान्डौ,भक्तपुर,ललितपुर,चितवन,रामेछाप)
२	विषयगत मन्त्रालयहरूसँग समन्वय बैठक	विषयगत मन्त्रालयसँग चौमासिक बैठक गरी कार्यक्रमको समीक्षा गर्ने काम २ वटा सम्पन्न भएको छ ।
३	पोषणमैत्री स्थानीय शासनको प्रशिक्षक प्रशिक्षण	पोषणमैत्री स्थानीय तह कार्यान्वयनका लागि स्थानीय तहलाई चाहिने प्राविधिक सहयोग पुर्याउने उद्धेश्यले प्रदेश स्तरमा प्रशिक्षक प्रशिक्षण सञ्चालन गरी ९१ जनालाई तालिम प्रदान गरिएको छ । ३ वटा समुहमा सम्पन्न भएको तालिममा प्रदेश नं. १, मधेश, बागमती, गण्डकी र लुम्बिनी प्रदेशका स्थानीय तह, प्रदेश तथा Freelancer बाट सहभागीता रहेको थियो
४	कार्यक्रमको अनुगमन	समय समयमा भइरहेको
५	प्रदेश, जिल्ला र स्थानीय तहलाई कार्यक्रम कार्यान्वयमा सहजिकरण	प्रदेश, जिल्ला तथा स्थानीय तहको विभिन्न बैठक, समीक्षा तथा तालिममा सहभागी भइ आवश्यक सहयोग प्रदान गर्ने काम गरियो । प्रदेश संयोजकहरूले यस कार्यको लागि विशेष रूपमा कार्य गरिरहेको ।
६	बालमैत्री स्थानीय शासनको प्रशिक्षक प्रशिक्षण	बालमैत्री स्थानीय तह कार्यान्वयनका लागि स्थानीय तहलाई चाहिने प्राविधिक सहयोग पुर्याउने उद्धेश्यले प्रदेश स्तरमा प्रशिक्षक प्रशिक्षण सञ्चालन ई तालिम प्रदान गरिएको छ ।
७	LISA को गुणस्तर परिक्षण सम्बन्धी कार्य	आ.व. २०७८/७९ को स्थानीय तहको क्षमता स्वमूल्याङ्कन LISA को गुणस्तर परिक्षण सम्बन्धी कार्ययोजना बनाईदै।
८	जग्गा प्राप्ति सम्बन्धी सिफारिस	स्थानीय तहको जग्गा प्राप्तिको निवेदन अनुसार मन्त्रालयले निःशुल्क तथा खरिदका लागि अवश्यक कागजात पुरा भएका निवेदनको सिफारिस तयार पारि मन्त्रीपरिषदमा पठाएको
९	अवकास भुक्तानी	तत्कालिन जिल्ला विकास समितिका अवकास कर्मचारीहरूको अवकास भुक्तानीका लागि शाखाबाट सिफारिस अर्थ मन्त्रालयमा पेश भएको

३. सामाजिक समावेशीकरण तथा सामाजिक सुरक्षा शाखा

- लैङ्गिक उत्तरदायी बजेट, समामजिक समावेशीकरण तथा अपाङ्गता मैत्री स्थानीय शासन प्रवर्द्धनका लागि १ वटा सहजीकरण/अभिमुखिकरण कार्यक्रम सम्पन्न भएको ।
- विभिन्न लक्षित वर्ग समुदायका प्रतिनिधिहरु (यौनिक तथा लैङ्गिक अल्पसंख्यक समुदाय) सँग १ वटा अन्तरक्रिया कार्यक्रम सम्पन्न भएको ।

४. स्थानीय तह कर्मचारी प्रशासन शाखा

- कामकाज/पदस्थापन/सरुवाः
  - उपसचिव – ७८
  - शाखा अधिकृत – १५५
  - ना.सु./खरिदार - ८
- आर्थिक तथा प्रशासनिक जिम्मेवारी – १५२

५. कानून तथा फैसला कार्यान्वयन शाखा

शिर्षक	महिना			जम्मा
	२०८० माघ	२०८० फागुन	२०८० चैत्र	
लिखित जवाफ	३८	५७	९६	१९१
राय	४६	४२	२२	११०
राजपत्रमा प्रकाशनको लागि पठाइएको	-	-	-	-
आदेश कार्यान्वयन	१३	१३	१६	४२
कुल जम्मा				३४३

६. बढुवा शाखा

सि. नं.	प्रमुख कार्यक्रम/क्रियाकलाप	प्रगति विवरण	कैफियत
१	राजपत्र अनङ्कित देखि राजपत्राङ्कित विशिष्ट श्रेणी सम्मका रिक्त पदमा बढुवाको सिफारिस सम्बन्धी	• नेपाल सरकारको छ वटा सेवा समूहीकरण तर्फको रिक्त राजपत्राङ्कित विशिष्ट श्रेणीका पद रिक्त भएको पन्ध्र दिन भित्र बढुवाका लागि नेपाल सरकार मन्त्रिपरिषद्मा उम्मेदवार सिफारिस गरिएको – २ वटा • लोक सेवा आयोगको वार्षिक कार्यतालिका बमोजिम निजामती सेवा ऐन, २०४९ र	• कृषि सेवाका पाँचवटा बढुवा सूचनामा बढुवा सिफारिस भएको तर अदालतको आदेशले नियुक्ति रोकिएको । • दुईवटा सूचनामा उजुरी परी लोक सेवा आयोगमा विचाराधिन रहेको ।

		नियमावली, २०५० बमोजिम तोकिएको समय तालिका भित्र विज्ञापित राजपत्र अनङ्कित देखि राजपत्राङ्कित प्रथम श्रेणी सम्मका पदमा वढुवाको उम्मेदवार सिफारिस गरिएको – ११५ वटा वढुवा सूचनावाट	• सातवटा सूचनामा दरखास्त नपरेको ।
२	प्रदेश तथा जिल्ला स्तरिय वढुवा समिति सचिवालयहरुको अनुगमन र अनुभव आदान प्रदान	जिल्ला/प्रदेशस्थित वढुवा समितिका काम कारवाहीमा एकरुपता कायम गर्न र वढुवा व्यवस्थापनका सम्बन्धमा सातवटा प्रदेश र विभिन्न जिल्लामा आवश्यकता अनुसार अनुगमन र अन्तरक्रिया कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको – ४ वटा (२ वटा अन्तरक्रिया)	

७. आर्थिक प्रशासन शाखा

१. मन्त्रालयले फछ्यौंट गर्नुपर्ने कूल बेरुजु देहाय अनुसार रहेको छ । (रु.हजारमा)

आर्थिक बर्ष	निकाय	पेश्की बेरुजु	नियमित गर्नुपर्ने	असूलउपर गर्नुपर्ने	फर्छ्यौट	जम्मा
२०५९/०६० सम्मको	संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय	०	८४	२१३४३	०	२१४२७
	जिल्ला समन्वय समितिको कार्यालयहरु	११८५९४	३३६४२८	३१५९७४८	१२६७	३६१३५०३
२०६०/६१ देखि २०७७/७८ सम्मको	संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय	१८९२९	५२४७९१	५४८३	०	५४९२०३
	प्रदेश तथा स्थानीय सहयोग कार्यक्रम	६६७	२८४८	५७२	०	४०८७
	जिल्ला समन्वय समितिको कार्यालयहरु	७४६७७५७	३८३१२९७	८४०८१०	०	१२१३९८६१
२०७८/०७९ को मात्र	संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय	०	७५७२	७२३	०	८२९५
	प्रदेश तथा स्थानीय सहयोग कार्यक्रम	१६५०	०	१८	०	१६६८
	जिल्ला समन्वय समितिको कार्यालयहरु	६६६३	१०५५७३	३३७६९	०	१४६००५
शुरुदेखि हालसम्मको	समितिहरुतर्फ	५७९८१२	२२६८४०	३५६७८१	०	११६३४३३
कुलजम्मा	सबै निकाय	८१९४०७२	५०३५४३०	४४१७९८०	१२६७	१७६४७४८२

२. बेरुजु फछ्यौंटको कार्ययोजना तयार गरि सो अनुसारको कार्य अगाडी बढाइएको छ।

नेपाल सरकार
संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय
सिंहदरबार, काठमाडौं

३. महालेखापरीक्षकको कार्यालयबाट अन्तिम लेखापरीक्षण हुंदाका बखत नै आवश्यक कागजात र प्रमाण उपलब्ध गराउने तथा उक्त समयमा कार्यालय प्रमुख र आर्थिक प्रशासन प्रमुखको अनिवार्य उपस्थित हुने व्यवस्था मिलाइएको छ।

४. लेखा उत्तरदायी अधिकृतबाट बेरुजु नरहने गरी कार्य गर्न तथा बेरुजु फछ्र्यौट कार्यलाई उच्च प्राथमिकतामा राख्न निर्देशन भएको छ।

५. आर्थिक कार्यविधी तथा वित्तीय उत्तरदायित्व ऐन, २०७६ को दफा ३२ बमोजिम मन्त्रालयको बरिष्ठ सहसचिवको संयोजकत्वमा लेखापरीक्षण तथा आन्तरिक नियन्त्रण समिति गठन गरी आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीलाई सुदृढ एवं प्रभावकारी बनाउन र आर्थिक अनुशासन कायम गर्न क्रियाशिल तुल्याइएको छ ।

६. बेरुजु फछ्र्यौटको स्थिती देहाय अनुसार रहेको छ । (रु.हजारमा)

कूल बेरुजू रकम रु.	१७६४७५१२
बेरुजु फछ्र्यौट रकम रु.	१२६७
बेरुजु फछ्र्यौटको प्रतिशत	०.०१%

८. योजना तथा अनुगमन शाखा

- नेपाल सरकारको आर्थिक वर्ष २०८१/८२ को वार्षिक नीति तथा कार्यक्रममा मन्त्रालयको तर्फबाट समावेश गर्न प्रस्तावित नीति तथा कार्यक्रमको मस्यौदा तयार गरी प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालयमा पठाइएको ।
- वर्तमान सरकार गठन भएको १ वर्षको अवधिमा मन्त्रालय र अन्तर्गत निकायबाट सम्पादन भएका मुख्य मुख्य कार्यहरुको प्रगति विवरण तयार गरी प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालयमा पठाइएको ।
- आर्थिक सर्वेक्षण २०८०/८१ मा समावेश गर्न मन्त्रालयका प्रस्तावित विषयहरुको मस्यौदा तयार गरी अर्थ मन्त्रालयमा पठाएको ।
- आर्थिक वर्ष २०८१/८२ को मन्त्रालय अन्तर्गत सञ्चालित आयोजना/कार्यक्रमको मध्यमकालीन खर्च संरचनाको मस्यौदामा समावेश गर्ने विषयहरुको अध्ययन विश्लेषण गरिएको ।
- आगामी आ.व. २०८१/०८२ को वार्षिक वजेट तथा कार्यक्रमका लागि यस मन्त्रालय र अन्तर्गतका निकायको वजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा कार्य भईरहेको । मन्त्रालय र मातहत निकायमा वजेट तथा कार्यक्रम मन्त्रालयगत वजेट सूचना प्रणाली (LMBIS) मा प्रविष्टि गराई राष्ट्रिय योजना आयोग र अर्थ मन्त्रालयमा प्रारम्भिक छलफल गरिएको।
- चालु आ.व. ०८०/८१ को प्रथम ६ महिनाको अर्धवार्षिक प्रगति विवरण तयार गरी अर्थ मन्त्रालयमा पठाइएको।
- विभिन्न कार्यक्रम/आयोजनाको कार्यक्रम संशोधन, रकमान्तर तथा LMBIS प्रविष्टि स्वीकृतिका लागि अर्थ मन्त्रालयमा लेखी पठाइएको ।

- **थप ४ वटा स्थानीय** तहको स्थलगत रुपमा कार्यसम्पादन सहजिकरण गरिएको ।
- **विभिन्न स्थानीय** तह एवम् प्रदेश मन्त्रालयवाट विविध विषयमा सिफारिसका लागि अनुरोध भई आएका पत्र सम्वन्धित मन्त्रालय र निकायमा सिफारिस गरी पठाइएको ।
- **आ.व. ०८०/८१** को नीति तथा कार्यक्रम एवम् वजेट कार्यान्वयन कार्ययोजनाको मासिक प्रगति प्रतिवेदन तयार गरी प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालयको Online प्रणालीमा प्रविष्टि गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिइएको ।

९. वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन शाखा

क्र.स	विवरण
१	Early Recovery Cluster को वैठक वसी जाजरकोट केन्द्रविन्दु र सुदुरपश्चिम प्रदेश, बझाङ्ग केन्द्र विन्दु बनाई गएको भुकम्पबाट प्रभावितहरुको लागि सामाजिक, आर्थिक शिघ्र पुर्नलाभका कार्यक्रम सञ्चालनको समिक्षा सहित एकीकृत रुपमा सञ्चालन गर्ने निर्णय भएको ।
२	➢ राष्ट्रिय प्राथमिकता प्राप्त आयोजना निर्धारणका लागि निम्न बमोजिमका आयोजनाहरु राष्ट्रिय योजना आयोगमा पठाइएको: • हुप्सेकोट अस्पताल, हुप्सेकोट गाउँपालिका, • प्रशासकीय भवन, साँगुरीगढी गाउँपालिका, • सामुदायिक विद्यालय, गुर्भाकोट नगरपालिका, • प्रशासकीय भवन, पथरी शनिश्चरे नगरपालिका, ➢ राष्ट्रिय योजना आयोगबाट राष्ट्रिय प्राथमिकता प्राप्त आयोजना निर्धारण भएका तपसिलका आयोजनाहरु जग्गा भोगाधिकारका लागि वन मन्त्रालयमा प्रेषित गरिएको: • नेपाल प्रशासनिक प्रशिक्षण प्रतिष्ठानको आवासिय तालिम केन्द्र • अमरगढी बसपार्क, अमरगढी नगरपालिका • ट्रमा सेन्टर, देवचुली नगरपालिका
३	स्थानीय तहको विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन सुशासन मूल्याङ्कन सूचक (MDRGA tool) स्वीकृत
४	समुदायमा आधारित विपद् जोखिम व्यवस्थापन (CBDRM) बैठक वसी विपद् व्यवस्थापनका क्षेत्रमा क्रियाशिल विकास साझेदारहरुसँग समन्वय र सहजिकरण गरिएको ।

१०. विकास सहायता समन्वय शाखा

- साना विकास आयोजना अन्तर्गत विभिन्न स्थानीय तहबाट प्राप्त आयोजनाहरूको अध्ययन गरी अर्थ मन्त्रालय सिफारिस गरिएको।
- Korea International Cooperation Agency (KOICA), Peace Corps Nepal, Japan International Cooperation Agency (JICA) मार्फत विभिन्न स्थानीय तहहरूमा स्वयंसेवक परिचालनका सम्बन्धमा आवश्यक सहजीकरण र समन्वयको कार्य गरिएको।
- स्थानीय तहका पदाधिकारी र कर्मचारीहरूको वैदेशिक भ्रमणको लागि आवश्यक समन्वय तथा सहजीकरणको कार्य गरिएको।
- विभिन्न स्थानीय तहले अन्य देशका स्थानीय तहसँग स्थापना गर्ने भगिनी सम्बन्धको लागि आवश्यक समन्वय तथा सहजीकरणको कार्य गरिएको।
- वैदेशिक सहायतामा सञ्चालित आयोजना तथा स्थानीय तह पूर्वाधार विकासका लागि दातृ निकायहरूसँग नियमितरूपमा समन्वय गरिएको।
- माननीय मन्त्रीज्यूको नेपालस्थित विभिन्न राजदूतावासका राजदूत तथा पदाधिकारीहरूसँग शिष्टाचार लगायत विषयगत भेटघाटको लागि सहजीकरण र समन्वय गरिएको।

११. श्रोत परिचालन समन्वय शाखा

- नवप्रवर्तनमा आधारित स्थानीय आर्थिक विकास कार्यक्रम संचालन कार्यविधि, २०८० स्वीकृत भई लागु भएको । साथै, सशर्त अनुदान वितरणका लागि मापदण्ड तय एवम् १०४ पालिका छनौट गरि अर्थ मन्त्रालयमा रकम हस्तान्तरणका लागि अनुरोध गरिएको ।
- स्थानीय तहको वित्तिय विश्लेषण र प्रकाशनको लागि विश्लेषकवाट शिलवन्दी कोटेशन मागगरी नियुक्तिको प्रकृया अगाडी बढाइएको ।
- सिन्धुली जिल्लाको तिनपाटन गाउँपालिकामा मिति २०८०।१२।२७ गतेका दिन स्थानीय तहको स्रोत परिचालन सम्बन्धी अभिमुखिकरण कार्यक्रम सम्पन्न भएको ।
- कैलालीको धनगढी, कास्कीको पोखरा, सिरहाको सिरहा, ससरीको कञ्चनरुप, इलामको रोङ्ग तथा काभ्रेपलान्चोक जिल्लाको बेथानचोक र रोशी गाउँपालिकामा गरि विभिन्न ७ स्थानमा स्थानीय तहको आर्थिक विकास सुचकांक सम्बन्धी अभिमुखिकरण कार्यक्रम सम्पन्न भएको ।

१२. स्थानीय तह क्षमता विकास शाखा

- स्थानीय तहको संस्थागत क्षमता विकासको विषयगत क्षेत्र पहिचान एवं अध्ययन प्रतिवेदन तयारीका लागि सिन्धुपाल्चोक जिल्लाको मेलम्ची नगरपालिका लगायत स्थानीय तहहरुमा अन्तरक्रिया सम्पन्न भएको ।

- **स्थानीय तहमा** कार्यरत जनशक्तिको क्षमता विकासको क्षेत्र पहिचान, अध्ययन **प्रतिवेदन तयारीका लागि काभ्रेपलाञ्चोक** जिल्लाको बेथानचोक गाउँपालिकामा अन्तरक्रिया कार्यक्रम सम्पन्न भएको ।
- **स्थानीय** तहको क्षमता विकास सम्बन्धमा १७ वटा सरकारी तालिम **प्रदायक निकायहरु, गाउँपालिका/नगर**पालिका/जिल्ला समन्वय समिति महासंघसँग संयुक्त रुपमा एक **दिवसिय अन्तरक्रिया कार्यक्रम सम्पन्न भएको** ।
- **स्थानीय तहको** संस्थागत क्षमता विकास र स्थानीय तहमा कार्यरत जनशक्तिको **क्षमता विकास क्षेत्र** पहिचान **अध्ययन प्रतिवेदन** मस्यौदा भइरहेको ।
- **स्थानीय तह** क्षमता विकास योजना तर्जुमा दिग्दर्शन तयारी, प्रकाशनका लाग **सरोकारवालासँग छलफल गरी मस्यौदा भइरहेको** ।
- **स्थानीय तहमा** गठन हुने लेखा समिति, विधायन समिति र सुशासन समितिका पदाधिकारीहरुको **क्षमता विकास तालिम मोड्युल** तयारीका लागि विधायन समितिको क्षमता विकास तालिम मोड्युल **मस्यौदा भइरहेको** ।
- **स्थानीय तहको** वस्तुगत विवरण तयारी कार्यविधि २०७५ को संशोधनका लागि **मस्यौदा भइरहेको** ।

१३. सूचना तथा प्रविधि शाखा

- **अख्तियार** दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगको ३२ औं वार्षिक प्रतिवेदन (आ.व. २०७८/७९) **मार्फत विभिन्न** कानूनी, **नीतिगत र विषयगत** निकायहरुसँग सम्बन्धित सुधारात्मक सुझावहरुको सम्बन्धमा **यस मन्त्रालयवाट** भएका **सुझावहरुको कार्यान्वयन**को प्रगति विवरण आयोगमा पठाइएको ।
- **अख्तियार दुरुपयोग** अनुसन्धान आयोगको ३२ औं वार्षिक प्रतिवेदन (आ.व. २०७८/७९) **मार्फत विभिन्न** कानूनी, **नीतिगत र विषयगत** निकायहरुसँग सम्बन्धित सुधारात्मक सुझावहरुको सम्बन्धमा **स्थानीय** तहसंग **सम्वन्धित सुझावहरुको कार्यान्वयन** प्रगति विवरण स्थानीय तहसंग माग गरी अ.दु.अ.आ. मा **पठाइएको** ।
- **अख्तियार दुरुपयोग** अनुसन्धान आयोग र नेपाल सरकारका सवै मन्त्रालयहरु विच मिति **२०७९।४।२४, २५ र २९ गते आयोगमा** सम्पन्न भएको अन्तरक्रिया पश्चात मिति २०७९।६।३० **गतेको पत्रसाथ प्राप्त ३१ बुँदे सुझावहरुको कार्यान्वयन**को प्रगति आयोगमा पठाइएको ।
- **सूचनाको हक सम्वन्धी** ऐन तथा नियमावली वमोजिम २०८० कार्तिक १ देखि **२०८० पौष मसान्त सम्मको यस मन्त्रालयको प्रगति** प्रतिवेदन (स्वः प्रकाशन) गरिएको एवम् २०८० माघ १ देखि **२०८० चैत्र मसान्तसम्मको स्वःप्रकाशन** तयारीको क्रममा रहेको ।
- २०८० माघमा पाल्पा जिल्लाको दिब्दीकोट गाउँपालिका र गुल्मी जिल्लाको रुरुक्षेत्र गाउँपालिकामा, २०८० फागुन महिनामा कास्की जिल्लाको अन्नपूर्ण गाउँपालिकामा, डोटी जिल्लाको दिपायल सिलगढी नगरपालिका र कैलाली जिल्लाको चुरे गाउँपालिकामा एवम् २०८० चैत्र महिनामा रामेछाप जिल्लाको खाँडादेवी गाउँपालिकामा सूचनाको हक, सूचना प्रविधि एवम् सुशासन सम्बन्धी अभिमुखिकरण/अन्तर्क्रिया कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको ।
- ४ वटा सूचना मागको विवरण निवेदकलाई उपलव्ध गराईएको ।

- उजुरी / गुनासो फछ्र्यौटको अवस्था

  प्र. म.तथा म.प.को कार्यालय – ५/५

  अ.दु.अ.आ. – ६४/६४

  रा.स.के. – ०/०

  अन्य– ६/६

  हेलो सरकार – २५/२५
- निलम्बन, निलम्बन फुकुवा तथा विभागीय कारवाही सम्वन्धि कार्य समेत निरन्तर भैरहेको ।
- हेलो सरकार ईकाई व्यवस्थापन तथा सहजीकरणको कार्य निरन्तर भइरहेको एवं यस त्रैमासिकमा प्राप्त गुनासो 25 को कारवाही गरिएको ।
- विद्युतिय हाजिरी सम्बन्धि कार्य निरन्तर भइरहेको ।
- वेवसाईट व्यवस्थापन र सञ्चार प्रविधि सँग सम्बन्धित कार्य नियमित भइरहेको ।
- यस मन्त्रालयको तर्फवाट नेपाल सरकार मन्त्रिपरिषद्मा पठाउनु पर्ने प्रस्ताव सम्बन्धी कार्य नियमित भइरहेको ।
- जिल्ला समन्वय समिति एवम् स्थानीय तहहरुको लागि यस मन्त्रालयबाट प्रदान गरिएको वेव सर्भर र इमेल सेवाका लागि आउने अनुरोधहरुको आवश्यक व्यवस्थापन गरिएको ।
- मन्त्रालयको स्थानीय तहहरुसँग सम्पर्कको रुपमा रहेको Mofaga Portal को कार्य निरन्तर भइरहेको ।
- मन्त्रालयको Digital Display Board सम्बन्धि कार्य निरन्तर भइरहेको ।
- शाखाको कार्यविवरणको आधारमा SOP स्वीकृत गरि लागू गरिएको ।

१४. संगठन विकास शाखा

- प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय, विद्युतिय सुशासन आयोग र राष्ट्रिय तथ्यांक कार्यालय र तथ्यांक कार्यालयहरुको संगठन तथा व्यवस्थापन सर्वेक्षण भई संगठन संरचना र दरवन्दी तेरिज स्वीकृती गर्ने प्रस्ताव नेपाल सरकार (मन्त्रिपरिषद्) मा पेश भई स्वीकृत भएको।
- सञ्चार तथा सूचना प्रविधि मन्त्रालय अन्तर्गत एकिकृत डाटा व्यवस्थापन केन्द्र र राष्ट्रिय साइबर सुरक्षा केन्द्रको स्थायी संगठन संरचना स्थापना गर्ने गरी दरवन्दी स्वीकृत भएको तथा सूचना प्रविधि विभागको दरवन्दी पुनरावलोकन भई संगठन संरचना र दरवन्दी स्वीकृत भएको।
- हुलाक सेवा विभाग अन्तर्गत रहेका फिलाटेलिक तथा टिकट व्यवस्थापन कार्यालय र केन्द्रीय धनादेश कार्यालय खारेज गरी यी निकायहरुबाट सम्पादन हुदै कार्यहरु हुलाक सेवा विभागबाट सम्पादन हुने गरी र साविकका विभिन्न ८४२ वटा इलाका हुलाक कार्यालयहरु खारेज गरी एक स्थानीय तह एक हुलाक कार्यालयको अवधारणा अनुरुप स्थानीय तहमा हुलाक कार्यालय र हुलाक काउण्टर रहने गरी जिल्ला हुलाक कार्यालयहरुको संगठन संरचना र दरवन्दी तेरिज स्वीकृती गर्ने प्रस्ताव नेपाल सरकार (मन्त्रिपरिषद्) मा पेश भई स्वीकृत भएको।
- प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय, सञ्चार तथा सूचना प्रविधि मन्त्रालय र अन्तर्गतका निकायहरुको दरवन्दी रुजू गरी अभिलेख अद्यावधिक गरिएको।

➢ **मन्त्रालयको** संगठन संरचना र दरवन्दी पुनरावलोकन भई संगठन संरचना र दरवन्दी तेरिज **स्वीकृती गर्ने प्रस्ताव नेपाल सरकार** (मन्त्रिपरिषद्) समक्ष पेश भएको ।

१५. जनशक्ति योजना तथा विकास शाखा

१.	**वैदेशिक** छात्रवृत्तिको लागि कोटा बाँडफाँट गर्न निजामती सेवा ऐन, २०४९ **को दफा** ४०(ख) **को उपदफा** ३ बमोजिमको समितिको ३७८ औ देखि ३९० औं सम्म **१३ बटा बैठक सम्पन्न गरी समितिको** सचिवालय सम्बन्धी कार्य गरिएको।
२.	**रा.प** तृतीय श्रेणीका अधिकृतहरुलाई Basic Adminstrative Training (BAT-38) **कार्यक्रममा सिफारिस गरी** सम्बन्धित निकायलाई पत्राचार गरिएको।
३.	**नेपाल** सरकारका विभिन्न मन्त्रालय वा निकायबाट माग भई आए **बमोजिम बैदेशिक** अध्ययन **मनोनयन,** अध्ययन बिदा स्वीकृत सम्बन्धमा कार्य गरिएको।
४.	**विभिन्न** विषयमा विभिन्न देशहरुबाट प्रास बैदेशिक तालिममा, अध्ययन कार्यक्रममा **कार्यशाला गोष्टीमा मनोनयन** गरिएको।
५.	**रा.प.**द्वितीय श्रेणीका कर्मचारीलाई नेपाल प्रशासनिक प्रशिक्षण प्रतिष्ठानले **सञ्चालन गर्ने अभिमुखिकरण तालिमका** लागि सिफारिस गरी पठाइएको।
६.	**कर्मचारीहरुको** अध्ययन बिदा (तलबी/बेतलबी), असाधारण विदा स्वीकृत **भई पत्राचार गरिएको।**
७.	**छात्रवृत्ति** प्रस्ताव समितिको कार्यहरु निरन्तर, व्यवस्थित र मर्यादित रुपमा **सम्पन्न गरिएको।**
८.	**आ.व.** २०८०/८१ मा रा.प.प्रथम, द्वितीय रिक्त दरबन्दीमा पदपूर्तिका लागि **माग आकृति सम्बन्धी कानून** शाखाबाट प्रास भएका विभिन्न मुद्दाका सम्बन्धमा कार्य भएको।
९.	**बैदेशिक** तालिम/छात्रवृत्ति तथा समिनारमा मनोनयन भएका कर्मचारीहरुलाई **नियमानुसार राहदानी, भिषा नोट** तथा मुद्रा सटहीका लागि सिफारिश गरिएको।

१६. कर्मचारी कल्याण शाखा

➢ निजामती कर्मचारीका सन्ततिलाई शैक्षिक प्रोत्साहन वृत्ति उपलब्ध गराउने सम्बन्धी निर्देशिका, २०७८ बमोजिम चालु आ.व. को कार्यक्रम सञ्चालनको सिलसिलामा सूचना प्रकाशन भै आवेदन प्रासिको चरणमा रहेको ।

- प्रतिभा डवली कार्यक्रम मार्फत छनौट आईडियाको कार्यान्वयनको सन्दर्भमा सरोकारवाला मन्त्रालय संग छलफल गरिएको ।
- यस आ.व. २०८०।८१ को प्रतिभा डवली कार्यक्रमको सूचना प्रकाशन गरि प्राप्त आइडिया उपर प्रथम चरणको छनौटको लागि मूल्यांकनको क्रममा रहेको ।
- निजामती कर्मचारीको हित तथा कल्याण सम्बन्धी राष्ट्रिय नीति सम्बन्धमा छलफल गरिएको ।
- नेपाल सरकारका मुख्य सचिवको अध्यक्षतामा निजामती कर्मचारी अस्पताल विकास समितिको बैठक सञ्चालन र व्यवस्थापनमा आवश्यक समन्वय गरिएको ।
- सरकारी कामको सिलसिलामा दुर्घटना परी घाइते तथा मृत्यू भएका कर्मचारीहरुले प्राप्त गर्ने सेवा सुविधा र कडा रोग लागि थप आर्थिक सहायता उपलब्ध गराउने सम्बन्धी विषयमा कारवाही सम्पन्न गरिएको ।

१७. प्रशासन सुधार तथा व्यवस्थापन परीक्षण शाखा

- व्यवस्थापन परीक्षण तर्फ,
  - आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा सम्पन्न २१ वटा मन्त्रालयको व्यवस्थापन परीक्षणको क्रममा देखिएका कैफियत फछर्यौट तथा सुझाव कार्यान्वयनबारे छलफल गर्न व्यवस्थापन परीक्षण निर्देशन तथा कार्यान्वयन समितिको बैठक बसी क्रमश मिति २०८०/१२/१४ मा कृषि तथा पशुपक्षी विकास मन्त्रालय, २०८०/१२/१५ मा उद्योग, बाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालय, २०८०/१२/१९ मा महिला, बालबालिका तथा ज्येष्ठ नागरिक मन्त्रालय र युवा तथा खेलकुद मन्त्रालयसँग सम्बन्धित कैफियत फछर्यौट तथा सुझाव कार्यान्वयनबारे छलफल गरिएको।
  - आर्थिक वर्ष २०७९/८० को व्यवस्थापन परीक्षण (स्वमूल्याङ्कन) प्रतिवेदन गृह, रक्षा, कानुन, न्याय तथा संसदीय मामिला मन्त्रालयको प्राप्त भएको।
  - आर्थिक वर्ष २०८०/८१ मा आ.व. २०७९/८० को नुवाकोट जिल्ला स्थित ४ ओटा (सङ्घीय कार्यालयः जिल्ला प्रशासन, हुलाक, मालपोत र नापी कार्यालय) कार्यालय, राष्ट्रिय सतर्कता केन्द्र, राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय, नेपाल ट्रष्टको कार्यालय, सार्वजनिक खरिद अनुगमन कार्यालय, महालेखा नियन्त्रक कार्यालय, राष्ट्रिय योजना आयोग गरी जम्मा १० ओटा कार्यालयहरुको व्यवस्थापन परीक्षण भईरहेको।
- कैलाली र नुवाकोट जिल्लामा संघ, प्रदेश र स्थानीय तहमा व्यवस्थापन परीक्षण सम्बन्धी अभिमुखीकरण कार्यक्रम मिति २०८०/१०/२२ र मिति २०८० साल फाल्गुन २३ गते सम्पन्न गरिएको।
- सङ्घीय निजामती सेवाको गठन, सञ्चालन र सेवाको सर्त सम्बन्धमा व्यवस्था गर्न बनेको विधेयक सङ्घीय संसदको प्रतिनिधि सभामा मिति २०८०/११/२१ गते दर्ता गरिएको।
- प्रशासन जर्नलको १३८औं अङ्क प्रकाशन गरिएको।

- **प्रशासन जर्नल**को १३९औं अङ्कको लागि लेख/रचना आव्हान सम्बन्धी सूचना मिति २०८०/१२/०२ गते **प्रकाशन गरिएको।**
- **कञ्चनपुर र नुवाकोट** जिल्लाका विभिन्न ३ ओटा कार्यालयहरुमा सेवाग्राही सन्तुष्टि **सर्वेक्षण गरिएको।**

१८. प्रदेश तथा स्थानीय शासन सहयोग कार्यक्रम

- **प्रदेश तथा स्थानीय** शासन सहयोग कार्यक्रम (PLGSP) को चालु आर्थिक वर्ष २०८०/८१ **को बार्षिक कार्यक्रम कार्यान्वयन योजना** अन्तर्गत तय भए बमोजिम यस कार्यक्रमको अर्ध बार्षिक **समीक्षा तथा** Team Building **कार्यक्रम मिति**ः २०८० चैत्र २१ र २२ गते भरतपुर, चितवनमा सम्पन्न भएको ।
- **श्रीमान् सचिवज्यूको** अध्यक्षतामा यस कार्यक्रममा विनियोजित क्रियाकलाप "सुरक्षित **मर्यादित** तथा **समावेशी कार्यस्थल सम्बन्धी** विभिन्न सरोकारवालाहरु सँग कार्याशाला गोष्ठी" मितिः २०८० **चैत्र ५ गते काठमाण्डौंमा सम्पन्न गरिएको** ।
- **यस कार्यक्रमबाट** बागमती प्रदेशस्थित स्थानीय तहको सेवा प्रवाहमा प्रभावकारीता हुने र **तीन तहको अन्तर सरकार सम्बन्ध**, समन्वय र सहकार्य सुदृढ हुने प्रमुख उद्देश्य सहित " स्थानीय **तहहरुले हासिल गरेका असल अभ्यासहरुको** आदान प्रदानका लागि अन्तरक्रिया तथा प्रकाशन" कार्यक्रम मिति २०८० **चैत्र २८** र २९ गते **लुम्बिनी प्रदेशको** रूपन्देहीमा सम्पन्न ।
- **यस कार्यक्रमबाट** बागमती प्रदेशस्थित स्थानीय तहको सेवा प्रवाहमा प्रभावकारीता हुने र **तीन तहको अन्तर सरकार सम्बन्ध**, समन्वय र सहकार्य सुदृढ हुने प्रमुख उद्देश्य सहित " स्थानीय तहहरुले **हासिल गरेका असल अभ्यासहरुको** आदान प्रदानका लागि अन्तरक्रिया तथा प्रकाशन" मिति २०८०/११/२१ र २२ गते **चितवनमा सम्पन्न गरिएको** ।
- **यस कार्यक्रमको** बार्षिक कार्यक्रममा विनियोजित "स्थानीय तहमा सूचना व्यवस्थापन **प्रणाली सुदृढीकरण कार्यक्रम" अन्तर्गत विभिन्न** स्थानीय तहमा कार्यरत सूचना प्रविधि अधिकृतहरूको तलब तथा **चाडपर्व बापतको सोधभर्ना (२०८० श्रावण** देखि ऐ पौषसम्मको) रकम सम्बन्धित स्थानीय तहहरू स्थित **बैङ्कको विविध खर्च खातामा** जम्मा **गरिएको** ।
- **मिति** २०८० माघ २ गते यस कार्यक्रमको Reprogramming Document को **मस्यौदा सम्बन्धमा सचिवज्यूको अध्यक्षतामा** अन्तरक्रिया तथा छलफल कार्यक्रम सम्पन्न भएको ।
- यस मन्त्रालय अन्तर्गत सञ्चालित प्रदेश तथा स्थानीय शासन सहयोग कार्यक्रमद्वारा "स्थानीय तहहरुले हासिल गरेका असल अभ्यासहरुको आदान प्रदानका लागि अन्तरक्रिया तथा प्रकाशन" को समीक्षा कार्यक्रम गण्डकी प्रदेशमा मिति २०८०/९/१९ र २० गते पोखरामा सम्पन्न गरिएको ।

- स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को संशोधनको कार्य माथि सरोकार पक्षहरूसंग मिति २०८०/९/२६ र २७ गते अन्तर्क्रिया तथा छलफल कार्यक्रम सम्पन्न भै अन्तिम मस्यौदा स्वीकृतिका लागि मन्त्रीपरिषद्मा पेश गर्ने कार्य अगाडी बढेको ।
- मिति २०८०/९/२ गतेदेखि ८ गतेसम्म अनुगमन सम्बन्धी क्षमता विकास गर्न सबै प्रदेशका अनुगमन तथा IT संग सम्बन्धित कर्मचारीहरूलाई अनुशिक्षण तालिम प्रदान गरिएको ।
- यस मन्त्रालय अन्तर्गत सञ्चालित प्रदेश तथा स्थानीय शासन सहयोग कार्यक्रमद्वारा "स्थानीय तहहरुले हासिल गरेका असल अभ्यासहरुको आदान प्रदानका लागि अन्तरक्रिया तथा प्रकाशन" को समीक्षा कार्यक्रम कोशी प्रदेशमा मिति २०८०/८/१२ र १३ गते विराटनगरमा तथा मधेस प्रदेशमा मिति २०८०/८/१४ गते राजविराजमा सम्पन्न गरिएको ।
- यस मन्त्रालय अन्तर्गत सञ्चालित प्रदेश तथा स्थानीय शासन सहयोग कार्यक्रमको राष्ट्रिय निर्देशक समिति (NSC) र को बैठक यही २०८०।६।२६ गते यस कार्यक्रमसंगको विदेशी दातृसंस्था लगायतका कार्यक्रमसंग सम्बन्धित विभिन्न Stakeholders हरूसंग बसी सम्पन्न गरिएको ।
- यस कार्यक्रमको गत आ.व. २०७९/८० को कार्य प्रगति तथा चालु आ.व. २०८०/८१ को कार्यक्रम कार्यान्वय कार्ययोजना सम्बन्धी कार्यशाला तथा Team Building कार्यक्रम मिति २०८०/४/१० देखि १२ गतेसम्म लुम्बिनीमा सम्पन्न भएको ।
- प्रदेश तथा स्थानीय शासन सहयोग कार्यक्रमको राष्ट्रिय कार्यकारिणी समितिबाट तहाँ समन्वय गरी कार्यान्वयन गर्न LMBIS तथा बार्षिक रणनीतिक योजनामा देहायका कृयाकलापहरू स्वीकृत भए अनुसार क्रियाकलाप कार्यान्वयनका लागि Stakeholder हरुसंग आवश्यक कार्यक्षेत्रगत शर्त सहितको अवधारणापत्र, कार्ययोजना उपलव्ध गराउन अनुरोध पत्र प्रेषित ।
- कार्यालयबाट मिति २०८०/४/१ मा गरिएको पत्राचार अनुसार बजेट खर्च गर्दा पालना गर्नुपर्ने शर्तहरूको बुँदा नं. २ मा उल्लेख गरिएको बमोजिम "प्रत्येक महिना भुक्तान भएको ७ दिनभित्र खर्चको फाँटवारी केन्द्रिय कार्यक्रम समन्य इकाई (PCU) मा पठाउने व्यवस्था मिलाउनुपर्नेछ" भनी उल्लेख गरिएको हुँदा सोही बमोजिम सबै प्रदेशमा मासिक प्रगति विवरण माग गरिएको ।
- क्षमता विकासका सम्पूर्ण गतिविधिहरुको व्यवस्थापन गर्ने उद्देश्यका साथ, यस कार्यक्रमबाट सञ्चालित क्षमता विकास व्यवस्थापन प्रणाली (CDMIS) लाई UNDP/ European Union Support to Inclusive Federalism (EUSIF) को प्रविधिक सहयोगमा थप विशेषता सहित परिष्कृत गरी हाल सबै प्रदेशमा प्रयोगका लागि तयार भईसकेकोले सबै प्रदेशकासूचना प्रविधी तथा विद्युतिय शासन विज्ञलाई मिति २०८० भाद्र १५ र १६ गते सुर्खेत, कर्णाली प्रदेशमा अभिमूखीकरण प्रदान गरिएको ।
- यस कार्यक्रमको आयोजनामा मा. सङ्घीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयका माननीय मन्त्री तथा श्रीमान् सचिवज्यूको समुपस्थितिमा "स्थानीय तहमा कार्यान्वयन गरिएको नवप्रवर्तन साझेदारी कोष (IPF) परियोजनाको

समीक्षा गरी कार्यविधी परिमार्जन गर्ने कार्यक्रम" कार्यान्वयन गर्ने उद्देश्यका साथ मितिः २०८० असोज ८ गते Elephant Garden Hotel and Resort कञ्चनरूप नगरपालिका – ११ बेङ्ग्री, सप्तरीमा कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको ।

- **यस कार्यक्रम**को आयोजनामा सङ्घीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयका **माननीय मन्त्रीज्यू ,श्रीमान् सचिवज्यू तथा** दातृनिकायका प्रतिनिधिको उपस्थितिमा "PLGSP Reprogramming का लागि **सरोकारवालाहरूसंग परामर्श कार्यक्रम मितिः** २०८० असोज ७ गते Hotel Welcome, जनकपुरधाम, धनुषाधाममा सम्पन्न **गरिएको** ।
- **प्रदेश तहका** वित्तिय सुशासन मूल्याङ्कन कार्यविधिको आधारमा प्रदेश मन्त्रालयगत **तथा प्रदेश** तहको **वित्तिय सुशासन मूल्याङ्कन** गर्न कार्यक्रम कार्यान्वयन इकाई (PCU) को गत बर्षको कार्यक्रम**बाट प्रदेश वित्तिय प्रणाली** Provincial Fiduciary Risk Assessment (P-FRA) शुरू भै सकेकोले उक्त प्रणाली (P-FRA) **सम्बन्धित प्रदेशबाट पृष्ठपोषण प्राप्त गरी सञ्चालनको** अवस्थामा रहेको हुँदा सो को अभिमुखीकरण कार्यक्रममा प्रदेशबाट PFM Expert र IT & e-Governance Expert **लाई मिति** २०८०/६/५ र ६ गते धुलिखेलमा अभिमुखीकरण प्रदान गरिएको ।
- **आ.व.** २०७९/८० मा स्वीकृत बार्षिक कार्यक्रम मार्फत मधेश प्रदेशमा सञ्चालन **भएका कार्यक्रमको असल अभ्यासहरूको प्रस्तुतीकरण** तथा प्रगति समीक्षा र नवप्रवर्तन साझेदारी कोषको **समीक्षा कार्यक्रम मितिः** २०८० **जेठ २६ र २७** गते, होटल विनायक, बर्दिबास, महोत्तरीमा **सम्पन्न** भएको ।
- **नेपाल सरकार** र विकास साझेदारहरूबीच **सम्झौता** (LoE) **भई** कार्यक्रमको एक **वर्ष थप (No cost Extension- July 2023 to July 2024) भएको** ।
- **प्राविधिक सहायता** (Technical Assistance) को अन्तिम मूल्याङ्कन भईरहेको ।
- **प्राविधिक सहायता** (Technical Assistance) पुनःसंरचनाका लागि समिक्षा भईरहेको ।
- **कार्यक्रमको पुनःसंरचना** (re-programming) को तयारी भईरहेको ।
- **स्थानीय तह र प्रदेश**का सरोकारवालाहरूसँग परामर्श सम्पन्न ।
- **प्राप्त सुझावका** आधारमा कार्यक्रमको विस्तार (possible multi-year extension) का लागि **कार्यक्रम दस्तावेज पुनर्लेखन हुने** ।

क्रियाकलापहरू	प्रदेश	स्थानीय तह
राजस्व सुधार योजना तयार	२	०
आवधिक योजना तयार	०	०
मध्यकालीन खर्च योजना/ प्रारूप तयार	२२	०
प्रदेश सरकारबाट निर्माण कानूनहरु (exclusive rights)	२५	०
प्रदेश समन्वय परिषदको बैठक	८	०
प्रदेश समन्वय समितिको बैठक	१३	०
त्रैमासिक रुपमा खर्च प्रतिवेदन अनलाईनमा राख्ने	५६	४१९
आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली कार्यान्वयन	११	५६

गुनासो सुनुवाई सम्बन्धी प्रणाली स्थापना	१९	११९
क्षमता विकास योजना बनाई कार्यान्वयन	१०	०
लैससास परीक्षण	३६	०
लै.स.सा.स. रणनीति निर्माण गरि स्वीकृत	३२	५८
कार्यस्थलमा हुने दुर्व्यवहार नियन्त्रण सम्बन्धी आचार संहिता लागू	१	०
बालबालिका, जेष्ठ नागरिक तथा फरक क्षमता भएका व्यक्ती मैत्री निती अवलम्बन	१	३२
PCGG को अवधारणा स्विकृत	४	०
प्रदेश कानुनबाट स्थापीत PCGG	४	०
पूर्ण रुपमा सञ्चालित PCGG	४	१
PCGG गुरू योजना निर्माण	२	०
सरकारी तहबाट PCGG मा कार्यरत कर्मचारी	२३	७
श्रोत व्यक्तिको सुचि (Roster) तयार गरेका PCGG	३१	१६०
IGR विषयमा तयार तालिम मोड्यूल/ पाठ्यक्रम	०	०
PFM विषयमा तयार तालिम मोड्यूल/ पाठ्यक्रम	०	०
GESI विषयमा तयार तालिम मोड्यूल/ पाठ्यक्रम	१	०
ICT, e-Governance विषयमा तयार तालिम मोड्यूल/ पाठ्यक्रम	१	०
Accountability विषयमा तयार तालिम मोड्यूल/ पाठ्यक्रम	०	०
In service विषयमा तयार तालिम मोड्यूल/ पाठ्यक्रम	१	१
pre-service विषयमा तयार तालिम मोड्यूल/ पाठ्यक्रम	१	३
Legal विषयमा तयार तालिम मोड्यूल/ पाठ्यक्रम	०	०
Service delivery improvement का विषयमा तयार तालीम मोड्यूल/ पाठ्यक्रम	२	०
Federalism का अन्य विषयमा तयार तालीम मोड्यूल/ पाठ्यक्रम	०	०
क्षमता स्व-मूल्याङ्कन (LISA) गर्ने स्थानीय तह	७८	३६६
LISA report को आधारमा क्षमता विकास सहयोग प्रदान स्थानीय तह (७५%)	५७	८८
वित्तीय सुशासन मूल्याङ्कन (FRA) गरेका	७४	१५१
SuTRA कार्यान्वयन भएका स्थानीय तहहरु	११९	४३७
IPF कार्यक्रम कार्यान्वयन	०	४२
IT System संचालन गरेका	४२	४३७
Integrated Database तयार गरेका	१	०

ICT related policy/ guidelines तयार	१	०
तालिम प्राप्त गर्ने PCGG का कर्मचारीहरू	२०	०
सेवा प्रवेश तालिम प्राप्त गर्ने कर्मचारी	४७	६६
सेवा-कालिन तालिम प्राप्त गर्ने कर्मचारी	२२९	२५२
संघियता र अन्य (लै.स.सा.स सहितका) विषयमा तालिम प्राप्त गर्ने कर्मचारी	१०४५	८६८
संघियता र अन्य (लै.स.सा.स सहितका) विषयमा तालिम प्राप्त गर्ने जनप्रतिनिधिहरु	४१६	४७१
IGR विषयमा तयार तालिम मोड्यूल	०	०
PFM विषयमा प्रदान गरिएका जम्मा तालिम	४८	२२१
GESI विषयमा प्रदान गरिएका जम्मा तालिम	४	१४
ICT, e-Governance विषयमा प्रदान गरिएका जम्मा तालिम	१०	११
Accountability विषयमा प्रदान गरिएका जम्मा तालिम	१	०
In service विषयमा प्रदान गरिएका जम्मा तालिम	१०९	७८
pre-service विषयमा प्रदान गरिएका जम्मा तालिम	३८	२
Legal विषयमा प्रदान गरिएका जम्मा तालिम	२८	२०
Service delivery improvement विषयमा प्रदान गरिएका जम्मा तालिम	६	८
Federalism विषयमा प्रदान गरिएका जम्मा तालिम	२	१

१९. तराई-मधेश समृद्धि कार्यक्रम

सि.नं.	मुख्य क्रियाकलाप	प्रगति
१	आ.व. २०८१/८२ मा आयोजना/कार्यक्रम सञ्चालन गर्न सूचना प्रकाशन गर्ने	मिति २०८०।९।१७ गते सूचना प्रकाशन गरि स्थानीय तहहरुमा पत्राचार गरिएको
२	आ.व. २०८०/८१ मा कार्यक्रम सञ्चालन गर्न ईच्छुक स्थानीय तहहरुबाट प्राप्त आयोजना/कार्यक्रमहरु संकलन गरि एकिकृत गर्ने	कार्यक्रम लागू भएका स्थानीय तहहरुवाट माग/प्रस्ताव पेश भएका २२७१ आयोजना/कार्यक्रम एकिकृत गरिएको
३	अभिमुखिकरण कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने	कार्यक्रम लागू भएका स्थानीय तहहरु समेटेर मिति २०८०।१०।७ मा विरगंज मिति २०८०।१०।२८ मा जनकपुर र मिति २०८०।११।२ मा विराटनगरमा अभिमुखिकरण कार्यक्रम सञ्चालन भएको

४	अनुगमन तथा मुल्याङ्कन गर्ने	मन्त्रालय तथा तराई मधेश समृद्धि कार्यक्रमवाट अनुगमन भइरहेको

१०. सूचना अधिकारी, प्रवक्ता, सहायक प्रवक्ता, गुनासो सुन्ने अधिकारी र प्रमुखको नाम र पद

प्रमुख	सचिव श्री विनोद प्रकाश सिंह २०८१।१।३ सम्म सचिव श्री मुकुन्द प्रसाद निरौला २०८१।१।३ देखि
प्रबक्ता एवम् गुनासो सुन्ने अधिकारी	सहसचिव श्री कमल प्रसाद भट्टराई
सहायक प्रवक्ता एवम् सूचना अधिकारी	उपसचिव श्री अश्विन कुमार पोखरेल

११.आम्दानी, खर्च तथा आर्थिक कारोवार सम्बन्धि अद्यावधिक विवरण

आ व २०८०।८१ को २०८० चैत्र मसान्त सम्मको बजेट र खर्चको प्रगति (रु हजारमा)

क्र.सं.	बजेट उपशीर्षक	वजेट रु.			खर्च रु.			खर्च प्रतिशत		
		चालु	पुंजीगत	जम्मा	चालु	पुंजीगत	जम्मा	चालु	पुंजीगत	जम्मा
१	संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय	६८८०७५	६२००	६९४२७५	१४५५२६	५६२	१४६०८९	२१.१५	९.०७	२१.०४
२	अतिरिक्त समूह	२९७३६६.१६४	०	२९७३६६.१६४	१४९५७०	०	१४९५७०	५०.३		५०.३
३	संघीय शासन प्रणाली व्यवस्थापन कार्यक्रम	२५००	०	२५००	३००	०	३००	१२		१२
४	जिल्ला समन्वय समितिको कार्यालयहरु	१२१५५९५.८९९	०	१२१५५९५.८९९	७१७०६८	०	७१७०६८	५८.९९		५८.९९
५	बहुक्षेत्रीय पोषण कार्यक्रम	४२७००	०	४२७००	२७७२	०	२७७२	६.४९		६.४९
६	तराई मधेस समृद्धि कार्यक्रम	१७१००	३००	१७४००	९६४६	२९५	९९४१	५६.४१	९८.४३	५७.१३
७	प्रदेश तथा स्थानीय शासन सहयोग कार्यक्रम	४८०१००	४०१००	५२०२००	१५१३४०	३३५४	१५४६९३	३१.५२	८.३६	२९.७४
८	उत्तरीक्षेत्र पूर्वाधार विकास तथा जीवनस्तर सुधार कार्यक्रम	४९००००	०	४९००००	०	०	०	०		०
९	साना विकास परियोजना	४८००००	०	४८००००	०	०	०	०		०
१०	नवप्रवर्तनमा आधारित स्थानीय आर्थिक विकास कार्यक्रम	८८५०००	०	८८५०००	०	०	०	०		०
११	स्थानीय पूर्वाधार सहयोग कार्यक्रम	४३००००	१५४०००	५८४०००	०	०	०	०	०	०

१२	निजामती किताबखाना	७३३००	२६००	७५९००	४४३४२	१८३४	४६१७६	६०.४९	७०.५४	६०.८४
१३	स्थानीय विकास प्रशिक्षण प्रतिष्ठान	९०६४८	७००	९१३४८	५१४६२	३८०	५१८४२	५६.७७	५४.२६	५६.७५
१४	नेपाल प्रशासनिक प्रशिक्षण प्रतिष्ठान	२०३१००	०	२०३१००	११७८४१	०	११७८४१	५८.०२		५८.०२
१५	आदिवासि / जनजाति उत्थान राष्ट्रिय प्रतिष्ठान	६७८५२	५००	६८३५२	३४०७९	०	३४०७९	५०.२२	०	४९.८६
१६	निजामती कर्मचारी अस्पताल विकास समिति	१८१०००	३००००	२११०००	५९८३६	६२७५	६६११२	३३.०६	२०.९२	३१.३३
	जम्मा	५६४४३३७.०६३	२३४४००	५८७८७३७.०६३	१४८३७८२	१२७००	१४९६४८३	२६.२९	५.४२	२५.४६

१२.सूचनाहरु अन्यत्र प्रकाशन भएको विवरण

मन्त्रालयका अधिकांश परिपत्र र सूचनाहरु मन्त्रालयको वेवसाईट www.mofaga.gov.np मा नियमित प्रकाशन हुने गरेको, प्रत्येक स्थानीय तहको छुट्टाछुट्टै पोर्टल निर्माण गरि स्थानीय तहको पोर्टलमा समेत पठाउने गरिएको । साथै, विभाग, समिति, प्रतिष्ठान र स्थानीय तहहरुका सूचनाहरु तत् तत् निकायहरुमा प्रकाशित हुने गरेको छ।

१३. मन्त्रालय/निकायमा परेको सूचना माग सम्बन्धी निवेदन

आ.ब. २०८०/८१ को यस त्रैमासिकमा प्राप्त सूचना माग सम्बन्धी निवेदनको आधारमा ४ वटाको सूचना उपलब्ध गराइएको ।

१४. मन्त्रालयले गरेका सूचना सम्बन्धी थप कामहरु

- ७५३ स्थानीय तहहरुलाई आन्तरिक संचारको लागि Mofaga Portal विकास गरि वेवसाईट संग आबद्ध गरिएको ।
- आन्तरिक संचारको लागि बल्क ईमेल तथा वेव एसएमएस सिस्टम विकास गरि वेवसाईट संग आबद्ध गरिएको ।
- पोर्टल संचालनको लागि ७५३ स्थानीय तहहरुलाई युजर नेम र पासवर्ड उपलव्ध गराई सम्बन्धित स्थानीय तहको विवरण अद्यावधिक गराउने कार्य गरिएको ।

१५. मन्त्रालयले गरेका कार्यक्रम र सो को प्रतिवेदन

नियमित प्रकाशन गर्ने गरेको छ ।

१६. मन्त्रालयले वर्गीकरण तथा संरक्षण गरेका सूचनाको विवरण

यस मन्त्रालय अन्तर्गतका सार्वजनिक गर्न मिल्ने र नमिल्ने प्रकृतिका सूचनाहरुको वर्गीकरण गरी सो सम्बन्धी विवरण प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालयमा पठाइएको ।

१७. ऐन नियम तथा निर्देशिकाको सूची

- अन्तर सरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन, २०७४
- आदिवासी जनजाती उत्थान राष्ट्रिय प्रतिष्ठान ऐन, २०५८
- आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तिय उत्तरदायित्व ऐन, २०७६
- कर्मचारी समायोजन ऐन, २०७५
- जातीय तथा अन्य सामाजिक छुवाछुत तथा भेदभाव (कसुर र सजाय) ऐन, २०६८
- ट्रेड युनियन ऐन,२०४९
- निवृत्तिभरण कोष ऐन, २०७५
- निजामती सेवा ऐन, २०४९
- नेपाल प्रशासनिक प्रशिक्षण ऐन, २०३९
- भ्रष्टाचार निवारण ऐन, २०५९
- लोकसेवा आयोग ऐन, २०६६
- वातावरण संरक्षण ऐन, २०७६
- विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन, २०७४
- संघ, प्रदेश र स्थानीय तह (समन्वय तथा अन्तरसम्बन्ध) ऐन, २०७७
- सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३
- सूचनाको हकसम्बन्धी ऐन, २०६४
- सुशासन (व्यवस्थापन तथा सञ्चालन) ऐन, २०६४
- स्थानीय विकास प्रशिक्षण प्रतिष्ठान ऐन, २०४९
- स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४
- आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तिय उत्तरदायित्व नियमावली, २०७७
- कर्मचारी समायोजन नियमावली, २०७४
- जातीय भेदभाव तथा छुवाछुत (कसुर र सजाय) नियमावली, २०७४
- ट्रेड युनियन नियमावली, २०५०
- निजामती कर्मचारी कल्याणकारी कोष नियमावली, २०७२
- निजामती कर्मचारी योगदान कोष (सञ्चालन) नियमावली, २०६९
- निजामती सेवा नियमावली, २०५०
- निजामती सेवाका कर्मचारीको आचरण सम्बन्धी नियमावली, २०६५

- **नेपाल आर्थिक** योजना तथा तथ्याङ्क सेवा (गठन, समूह तथा श्रेणी विभाजन र नियुक्ति) **नियमहरु, २०५१**
- **नेपाल इन्जिनियरिङ्ग** सेवा (गठन, समुह तथा श्रेणी विभाजन र नियुक्ति)
- **नेपाल प्रशासन** सेवा (गठन, समुह तथा श्रेणी विभाजन र नियुक्ति) नियमहरु, २०५०
- **नेपाल विविध** सेवा (गठन, समुह तथा श्रेणी विभाजन र नियुक्ति) नियमहरु, २०५०
- **भ्रमण खर्च** नियमावली, २०६४
- **वातावरण संरक्षण** नियमावली, २०७७
- **विपद् जोखिम** न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन नियमावली, २०७६
- **वैयक्तिक गोपनीयताको** हक सम्बन्धी नियमावली, २०७७
- **सार्वजनिक खरिद** नियमावली, २०६४
- **सुशासन** (व्यवस्थापन तथा सञ्चालन) नियमावली, २०६५
- **सूचनाको** हकसन्बन्धी नियमावली, २०६५
- **सरकारी** कार्यालयको वेवसाईट निर्माण तथा व्यवस्थापन सम्बन्धी निर्देशिका, २०७८

नोटः प्रस्तुत विवरण सङ्घीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय, सिंहदरवार, काठमाडौंको वेवसाइट www.mofaga.gov.np मा समेत हेर्न सकिन्छ ।